

KATA NEAIΡΑΣ

1 Πολλά με τὰ παρακαλοῦντα ἦν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γρά-
ψασθαι Νέαιραν τὴν γραφὴν ταυτηνὶ καὶ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς.
καὶ γάρ ἡδικήμεθα ύπὸ Στεφάνου μεγάλα, καὶ εἰς κινδύνους
τὸν ἐσχάτους κατέστημεν υπ' αὐτοῦ, ὃ τε κηδεστής καὶ
5 ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὡστε οὐχ ύπάρχων
ἀλλὰ τιμωρούμενος ἀγωνιοῦμαι τὸν ἀγώνα τουτονί· τῆς
γάρ ἔχθρας πρότερος οὗτος ύπῆρξεν, οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πω-
ποτε οὔτε λόγω οὔτε ἔργῳ κακὸν παθῶν. βούλομαι δ' ὑμῖν
10 προδιηγήσασθαι πρῶτον ἢ πεπόνθαμεν υπ' αὐτοῦ, ἵνα μᾶλ-
λόν μοι συγγνώμην ἔχῃτε ἀμυνομένω, καὶ ὡς εἰς <τοὺς>
ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν περὶ τε τῆς πατρίδος καὶ
περὶ ἀτιμίας.

2 Ψήφισμάμενον γάρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων Ἀθηναῖον
εἶναι Πασίωνα καὶ ἐκγόνους τοὺς ἑκείνου διὰ τὰς εὐεργε-
15 σίας τὰς εἰς τὴν πόλιν, ὁμογνώμων καὶ ὁ πατὴρ ἐγένετο ὁ
ἔμος τῇ τοῦ δήμου δωρεᾷ καὶ ἔδωκεν Ἀπολλοδώρῳ τῷ σιεῖ
τῷ ἑκείνου θυγατέρᾳ μὲν αὐτοῦ, ἀδελφὴν δὲ ἐμήν, ἐξ ἣς
Ἀπολλοδώρῳ οἱ παῖδες εἰσιν· δόντος δὲ χρηστοῦ τοῦ Ἀπολ-
λοδώρου περὶ τε τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμήν καὶ περὶ ἡμᾶς ἀπαν-
20 τας, καὶ ἡγουμένου τῇ ἀληθείᾳ οἰκείους δόντας κοινωνεῦν
πάντων τῶν δόντων, ἔλαβον καὶ ἐγὼ γυναῖκα Ἀπολλοδώρου

1-8 πολλὰ ... παθῶν Georg. Diaer. 6,535 Walz   1-2 πολλὰ ... ὑμᾶς
Rufus 1,402 Hammer (1,465,22 Spengel)

1 μὲν SacR, Rufus ἦν ante τὰ Rufus ἄνδρες om. R, Rufus   2 ταύ-
την YacRD 10 τοὺς add. Wolf   16 δωρειᾶ Blass, hic et infra   20
ἡγουμένους Fac: ἡγούμενος Dobree   καὶ κοινωνεῦν SFQ   κοινωνεῦν
χοήναι Wolf: κοινωνεῦν δὲν Dindorf

Η ΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ

1 Πολλοὶ λόγοι, πολίτες τῆς Ἀθήνας, μὲ παρακίνησαν νὰ
καταγγείλω, μὲ τὴ μήνυσή μου αὐτή, τὴν Νέαιρα καὶ νὰ
παρουσιαστῶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου σας. Διότι, δύντως,
ὑπήρξαμε θύματα μεγάλης ἀδικίας ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ
Στέφανου καὶ ἔξαιτίας του φτάσαμε στὸ χεῖλος τῆς κατα-
στροφῆς — ὁ πεθερὸς καὶ γαμπρός μου, ἐγώ, ἡ ἀδελφή μου
καὶ ἡ γυναίκα μου. Ἄν ἀναλαμβάνω ἐπομένως τὸν δικα-
στικὸν αὐτὸν ἀγώνα δὲν εἰναι γιατὶ ἐγὼ τὸν ξεκίνησα πρῶ-
τος, ἀλλὰ γιατὶ θέλω νὰ ὑπερασπιστῶ τὴν προσωπική μου
τιμὴν τὴν ἔχθρα, βλέπετε, τὴν ἀρχισε πρῶτος αὐτός, χωρὶς
ποτὲ ὡς τώρα νὰ ἔχει βλαφτεῖ ἀπὸ ἐμᾶς, οὔτε μὲ λόγια
οὔτε μὲ ἔργα. Θέλω, δύνως, πρῶτα-πρῶτα νὰ σᾶς ἐκθέσω
ποιές συμφορές περάσαμε ἔξαιτίας του, γιὰ νὰ μὲ ἀντιμε-
τωπίσετε μὲ περισσότερη κατανόηση ποὺ ὑπερασπίζομαι
τὸν ἔκατό μου, κι ἀκόμη πῶς κινδυνέψαμε νὰ καταστραφοῦ-
με διοισχερῶς — νὰ μᾶς ἔξορίσουν ἀπὸ τὴν πατρίδα καὶ
νὰ χάσουμε τὰ πολιτικά μας δικαιώματα.

2 Ὁταν οἱ πολίτες τῆς Ἀθήνας μὲ ψήφισμά τους ἀπο-
φάσισαν νὰ πολιτογραφήσουν Ἀθηναίους τὸν Πασίωνα καὶ
τοὺς ἀπογόνους του, ἐπιβραβεύοντας ἔτσι τὶς εὐεργεσίες του
πρὸς τὴν πόλην μας, ὁ πατέρας μου ἦταν καὶ αὐτὸς σύμ-
φωνος μὲ τὴ δωρεά τοῦ δήμου καὶ ἔδωσε τὴν κόρη του,
καὶ δική μου ἀδελφή, στὸν Ἀπολλόδωρο, τὸν γιὸ τοῦ Πα-
σίωνα — καὶ τὰ παιδιά τοῦ Ἀπολλόδωρου εἰναι ἀπὸ αὐτήν.
Καθώς λοιπὸν ὁ Ἀπολλόδωρος ἦταν ἔντιμος καὶ ἀπέναντι
στὴν ἀδελφή μου καὶ ἀπέναντι σὲ δόλους ἐμᾶς, καὶ καθὼς
εἰλικρινὰ πίστευε ὅτι, ὡς συγγενεῖς ἐμεῖς, ὅτι ἔχουμε τὸ

μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδῆν δ' ἐμαντοῦ. 3 προεληλυθότος δὲ χρόνου λαγχάνει βουλεύειν Ἀπολλόδωρος· δοκιμασθεὶς δὲ καὶ ὄμόσας τὸν νόμιμον ὄρκον, συμβάντος τῇ πόλει καιροῦ τοιούτου καὶ πολέμου, ἐν ᾧ ἦν ἡ κρατήσασιν ὑμῖν μεγίστοις 5 τῶν Ἑλλήνων ἔναι καὶ ἀναμφισβητήτως τά τε ὑμέτερα αὐτῶν κεκομίσθαι καὶ καταπεπολεμηκέναι Φίλιππον, ἢ ὑστερίσασι τῇ βοηθείᾳ καὶ προεμένοις τοὺς συμμάχους, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυθέντος τοῦ στρατοπέδου, τούτους τ' ἀπολέσαι καὶ τοῖς ἄλλοις "Ἑλλησιν ἀπίστους ἔναι δοκεῖν, 10 καὶ κινδυνεύειν περὶ τῶν ὑπολοίπων, περὶ τε Λήμνου καὶ Ἰμβρου καὶ Σκύρου καὶ Χερρονήσου, 4 καὶ μελλόντων στρατεύεσθαι ὑμῶν πανδημέλ εἰς τε Εὔβοιαν καὶ Ὁλυνθον, ἔγραψε ψήφισμα ἐν τῇ βουλῇ Ἀπολλόδωρος βουλεύων καὶ ἔξηνεγκε προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον, λέγον διαχειροτο- 15 νῆσαι τὸν δῆμον εἴτε δοκεῖ τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ ἔναι εἴτε θεωρικά, κελευόντων μὲν τῶν νόμων, ὅταν πόλεμος ἥ, τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ ἔναι, κύριον δ' ἡγούμενος δεῦν τὸν δῆμον ἔναι περὶ τῶν αὐτοῦ ὅ τι ἀν βούληται πρᾶξαι, ὅμως 20 μοκώς δὲ τὰ βέλτιστα βουλεύσειν τῷ δῆμῳ τῷ Ἀθηναίων,

1 ἀδελφὴν R 2 ὁ Ἀπολλόδωρος Y 3-4 καιροῦ τῇ πόλει τοιούτου Y: καιροῦ τοιούτου τῇ πόλει R 6 κεκομείσθαι Sac ὑστερήσασι SPcFQD 7 προεμένοις FslYpc: προεμένοις SFQD: προθεμένοις R 9 ἀπολέσθαι R 12 πανδημη S καὶ εἰς Ὁλυνθον FQ 13 βουλεύων del. Herwerden 14 λέγον YR: λέγων cett. 15 εἴτε ἐδόκει R 16 θεωρητικα S 17 ὅπόταν FQ 16-18 εἴτε θεωρικὰ...στρατιωτικὰ ἔναι om. R 18 στρατιωτικὰ codd.: θεωρικὰ Naber 19 βούλωνται SQ: βούληται Qsl 20 τῶν Ἀθηναίων F

ἔχουμε κοινό, πῆρα κι ἐγὼ γυναίκα μου τὴν κάρη τοῦ Ἀπολλόδωρου, ποὺ ἦταν καὶ ἀνεψιά μου. 3 Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ὁ Ἀπολλόδωρος κληρώθηκε βουλευτὴς καὶ ἀφοῦ δοκιμάστηκε ἐδώσε τὸν νόμιμο ὄρκο. "Ἐτυχε τότε ἡ πόλη μας νὰ περνάει κρίσιμες μέρες λόγω πολέμου, ὅπότε ἦταν στὸ χέρι σας, εἴτε νὰ ἐπιβάλετε τὴ θέλησή σας καὶ νὰ ἀναδειχθεῖτε πρῶτοι καὶ καλύτεροι ἀνάμεσα στοὺς "Ἑλληνες, καί, ἀδιαφιλονίκητα, νὰ πάρετε πίσω τὶς ἀποικίες σας καὶ νὰ συντρίψετε τὸν Φίλιππο, εἴτε νὰ μὴν προλάβετε νὰ στείλετε βοήθεια καί, ἔχοντας διαλύσει τὸν στρατό σας ἀπὸ ἔλλειψη χρημάτων, νὰ ἐγκαταλείψετε τοὺς συμμάχους σας στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, μὲ συνέπεια νὰ τοὺς καταστρέψετε καὶ νὰ δώσετε στοὺς ἄλλους "Ἑλληνας νὰ καταλάβουν ὅ τι δὲν μποροῦν νὰ σᾶς ἐμπιστεύονται, καὶ σεῖς νὰ κινδυνεύετε νὰ χάσετε τὶς ὑπόλοιπες ἀποικίες σας — τὴν Λῆμνο, τὴν Ἰμβρο, τὴν Σκύρο, τὴν Χερρόνησο. 4 Καὶ ἐνῶ ἡσασταν ἔτοιμοι νὰ ἐκστρατεύσετε μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις σας στὴν Εὔβοια καὶ τὴν Ὁλυνθο, ὁ Ἀπολλόδωρος, βουλευτὴς ὅντας, παρουσίασε στὴ Βουλὴ σχέδιο ψηφίσματος καὶ πέτυχε νὰ ἐγκριθεῖ πρὸς συζήτηση στὴν Ἐκκλησία τοῦ Δήμου προβούλευμα ποὺ ἔλεγε νὰ ἀποφασίσουν οἱ πολίτες μὲ ἀνάταση τῶν χεριῶν ἀν τὰ χρήματα ποὺ περίσσεψαν ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν διαχείριση θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ στρατιωτικὲς δαπάνες ἥ γιὰ δημόσια θεάματα· γιατὶ ναὶ μὲν οἱ νόμοι δριζαν, σὲ περίοδο πολέμου τὰ χρήματα ποὺ περισσεύουν ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν διαχείριση νὰ χρησιμοποιοῦνται γιὰ στρατιωτικὲς δαπάνες, ὁ Ἀπολλόδωρος ὠστόσο πίστεις ὅ τι κυρίαρχος νὰ ἀποφασίζει ἐλεύθερα γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ διαχειριστεῖ τὰ χρήματά του εἶναι ὁ λαός, καὶ εἴχε δώσει ὄρκο ὅ τι οἱ εἰσγγγήσεις του θὰ ἔξυπηρετούσαν ὅσο γινόταν καλύτερα τὸ συμφέρον τοῦ ἀθηναϊκοῦ

ώς ίμεις πάντες ἐμαρτυρήσατε ἐν ἑκείνῳ τῷ καιρῷ. 5 γενομένης γάρ τῆς διαχειροτονίας, οὐδέις ἀντεχειροτόνησεν ώς οὐ δεῖ τοὺς χρήμασιν τούτοις στρατιωτικὸς χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι, ἂν που λόγος γένηται, παρὰ πάντων ὁμο-
5 λογεῖται ώς τὰ βέλτιστα εἴπας ἄδικα πάθοι. τῷ οὖν ἐξαπα-
τήσαντι τῷ λόγῳ τοὺς δικαστὰς δίκαιον ὄργιζεσθαι, οὐ τοῖς
ἐξαπατηθεῖσιν. γραφάμενος γάρ παρανόμων τὸ ψήφισμα
Στέφανος οὗτοσὶ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπὶ δια-
βολῇ φευδεῖς μάρτυρας παρασχόμενος καὶ ἔξω τῆς γραφῆς
10 πολλὰ κατηγορῶν, εἶλε τὸ ψήφισμα. 6 καὶ τοῦτο μὲν εἰ
αὐτῷ ἐδόκει διαπράξασθαι, οὐ χαλεπώς φέρομεν· ἀλλ’ ἐπειδὴ
περὶ τοῦ τιμήματος ἐλάμβανον τὴν ψῆφον οἱ δικασταί, δεο-
μένων ἡμῶν συγχωρῆσαι οὐκ ἥθελεν, ἀλλὰ πεντεκαΐδεκα
ταλάντων ἐτιμᾶτο, ἵνα ἀτιμάσειεν αὐτὸν καὶ παιδας τοὺς
15 ἑκείνου, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμῆν καὶ ἡμᾶς ἀπαντας εἰς
τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσειεν καὶ ἔνδειαν ἀπάν-
των. 7 ή μὲν γάρ οὐσία οὐδὲ τριῶν ταλάντων πάνυ τι ἦν,
ῶστε δυνηθῆναι ἐκτεῖσαι τοσοῦτον ὄφλημα· μὴ ἐκτεισθέν-
τος δὲ τοῦ ὄφληματος ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας, διπλοῦν
20 ἔμελλεν ἔσεσθαι τὸ ὄφλημα καὶ ἐγγραφήσεσθαι Ἀπολλό-
δωρος τριάκοντα τάλαντα ὄφειλων τῷ δημοσίῳ· ἐγγε-
γραμμένου δὲ τῷ δημοσίῳ, ἀπογραφήσεσθαι ἔμελλεν ἡ

2 διαχειροτονίας γάρ γενομένης R 2-3 ροτόνησεν...χρῆσθαι om. F
4 ἀλλ’ ἔτι καὶ νῦν YRD 5 εἴπας SFY^θQYRD: εἰπὼν FQY^θ 6
τοὺς...ὄργιζεσθαι FQY^θ om. S spatio vacuo relicto: τοὺς δημοκρατοῦμέ-
νους δὲν ὄργιζεσθαι YRD 9 μάρτυρας SFQY^θ: μαρτυρίας YRD πα-
ρασχόμενος SFQY^θD: ὑποσχόμενος YRD^{sl} post παρασχόμενος trans-
posuit ex 9 (infra p. 48.14-15) ὡς ὀφλε τῷ δημοσίῳ ἐκ πέντε καὶ εἴκοσιν
ἔτῶν Sauppe 18 ὥστε <μὴ ἀν> Blass ἐκτέοι Blass: ἐκτίσαι codd.

λαοῦ, ὅπως, ὅλοι ἐσεῖς, τὴν κρίσιμη ἑκείνη στιγμή, τὸ δια-
πιστώσατε αὐτοπροσώπως. 5 Γιατὶ ὅταν ἔγινε ἡ ψηφο-
φορία μὲ ἀνάταση τῶν χεριῶν, κανεὶς δὲν πρόβαλε ἀντίρ-
ρηση νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ χρήματα αὐτὰ γιὰ στρατιω-
τικοὺς σκοπούς· τουναντίον, ἀκόμη καὶ σήμερα, ἀν γίνει
κάπου συζήτηση, οἱ πάντες θὰ συμφωνήσουν ὅτι ὁ Ἀπολ-
λόδωρος εἰσηγήθηκε μὲν τὰ ἀφιστα, δεινοπάθησε ὅμως
ἀδίκως. Ἐπομένως, δίκαιο εἶναι νὰ ὄργιζεται κανεὶς ἐναν-
τίον ἑκείνου πού, μὲ δσα εἶπε, ἐξαπάτησε τοὺς δικαστές,
ὅχι ἐναντίον ἑκείνων πού ἐξαπατήθηκαν. Ὁ Στέφανος,
βλέπετε, αὐτὸς ἐδῶ, ἔχοντας καταγγείλει ὅτι τὸ ψήφισμα
παραβίαζε τὸν νόμο καὶ ἀφοῦ παρουσιάστηκε στὸ δικα-
στήριο καὶ, μὲ σκοπὸ τὴ διαβολή, ἔφερε φευδομάρτυρες
καὶ διατύπωσε καὶ ἄλλες κατηγορίες ἀσχετες μὲ τὴν ἀρ-
χικὴ καταγγείλα, πέτυχε νὰ ἀκυρωθεῖ τὸ ψήφισμα ὃς
παράνομο. 6 Ἄν, τώρα, ὁ Ἰδιος ἔκρινε σωστὸ νὰ ἐνεργή-
σει ὅπως ἐνήργησε, ἐμᾶς δὲν μᾶς πειράζει· ὅταν ὅμως οἱ
δικαστὲς ψήφιζαν γιὰ τὸ ὕψος τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς, ἐμεῖς
τὸν παρακαλούσαμε νὰ μειώσει τὶς ἀπαιτήσεις του, καὶ
ἐκεῖνος ἀρνιόταν· ἀπεναντίας, ὅρισε τὸ ὕψος τῆς ποινῆς σὲ
δεκαπέντε τάλαντα, ἐπιδιώκοντας νὰ στερήσει ἀπὸ τὸν
Ἀπολλόδωρο καὶ τὰ παιδιά του τὰ πολιτικά τους δικαιώ-
ματα καὶ νὰ ὀδηγήσει τὴν ἀδελφή μου καὶ ὅλους ἐμᾶς
στὴν ἐσχατη φτώχεια καὶ στέρηση τῶν πάντων. 7 Καὶ
τοῦτο γιατὶ ἡ περιουσία τοῦ Ἀπολλόδωρου ἀξιῖζε τὸ πολὺ¹
τρία τάλαντα, ἔτοι ποὺ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ πληρώσει τόσο
βαρὺ πρόστιμο· ἀν ὅμως τὸ πρόστιμο δὲν τὸ πλήρωνε μέ-
χρι τὴν ἔνατη πρυτανεία, τότε τὸ χρέος θὰ διπλασιάζεται,
καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀπολλόδωρου θὰ ἐγγραφόταν στὸν πίνα-
κα ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου, ὅτι χρωστάει τριάντα τάλαντα·
ἄν ἐγγραφόταν ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, θὰ ἀκολουθοῦσε

ὑπάρχουσα ούσια Ἀπολλοδώρῳ δημοσίᾳ εἶναι, πραθείσης δ' αὐτῆς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεσθαι καὶ αὐτὸς καὶ παῖδες οἱ ἔκεινοι καὶ γυνὴ καὶ ἡμεῖς ἀπαντεῖς. 8 ἔτι δὲ καὶ ἡ ἑτέρα θυγάτηρ ἀνέκδοτος ἥμελλεν ἔσεσθαι· τίς 5 γὰρ ἄν ποτε παρ' ὄφελοντος τῷ δημοσίῳ καὶ ἀποροῦντος ἔλαβεν ἀπροικον; οὐκοῦν τηλικούτων κακῶν αἴτιος ἡμᾶν πᾶσιν ἐγίγνετο, οὐδὲν πώποτε ὑφ' ἡμῶν ἡδικημένος. τοῖς μὲν οὖν δικασταῖς τοῖς τότε δικάσασι πολλὴν χάριν κατά γε τοῦτο ἔχω, ὅτι οὐ περιεδόν αὐτὸν ἀναρπασθέντα, ἀλλ' 10 ἐτίμησαν ταλάντου, ὡστε δυνηθῆναι {ἄν} ἐκτεῖσαι μόλις· τούτῳ δὲ δικαίως τὸν αὐτὸν ἔρανον ἐνεχειρίσαμεν ἀποδοῦναι. 9 καὶ γὰρ οὐ μόνον ταύτῃ ἐζήτησεν ἀνελεῖν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὸν ἡβουλήθη ἐκβαλεῖν. ἐπενέγκας γὰρ αὐτῷ αἴτιαν φευδῆ {ώς ὁφλε τῷ δημοσίῳ ἐκ πέντε καὶ εἴκοσιν ἑτῶν} ὡς Ἀφιδναζέ ποτε ἀφικόμενος ἐπὶ δραπέτην αὐτοῦ ζητῶν πατάξει γυναῖκα καὶ ἐκ τῆς πληγῆς τελευτῆσειν ἡ ἀνθρωπος, παρασκευασάμενος ἀνθρώπους δούλους καὶ κατασκευάσας ὡς Κυρηναῖοι ἔησαν, προειπεν αὐτῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ φόνου. 10 καὶ ἔλεγεν τὴν δίκην 15 Στέφανος οὐτοσί, διομοσάμενος ὡς ἐκτεινεν Ἀπολλόδωρος τὴν γυναῖκα αὐτοχειρίᾳ, {ἀρώμενος} ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ ἐπαρασάμενος, ἢ οὔτ' ἐγένετο οὔτ' εἶδεν οὔτ' ἤκουσεν οὐδενὸς πώποτε ἀνθρώπων. ἐξελεγχθεὶς δ'

4 ἔμελλεν Dindorf 30 10 ὡστε καὶ YRD ἀν del. G. H. Schaefer
 ἐκτεῖσαι Blass: ἐκτίσαι codd. 11 δικαίως F^{sl}: δίκαιον F^{sl} cett. 13
 ἡβουλήθη R 14-15 ὡς ὁφλε ... ἑτῶν transposuit post παρασχόμενος
 5 (supra p. 46.9) Sauppe: del. A. Schaefer 15 καὶ ὡς Vd 17 πα-
 ρασκευασάμενοι Q^{mg}: παρακελευσάμενος FD 18 κατασκευάσαντες
 FY^gQ^{mg}D ὡς ... εἴησαν om. S spatio vacuo relictō: ὡς Κυρηναῖοι εἴ
 om. Y, sed add. manus scribae V^k, qui ex Y descriptus est: as ὡς ... εἴησαν
 om. R spatio vacuo relictō: ὡς κύριοι εἴησαν Hude προεῖπον F^{sl}Q^{mg}D
 19 Παλλαδίου φόνον F^{sl}Q^{sl}: ἐπὶ Παλλαδίου φόνου Q^{mg} 20 ἀπέκτει-
 νεν YR 21 ἀρώμενος del. Reiske 22 οἴδεν SFQ 23 οὐδεῖς Od

ἐπειτα ἡ ἀπογραφὴ ὀλόκληρης τῆς περιουσίας του ὡς δημόσιας, καὶ ἀν αὐτὴν πουλιόταν, δ' Ἀπολλόδωρος δ' ἕδιος καὶ τὰ παιδιά του καὶ ἡ γυναίκα του καὶ ἡμεῖς ὅλοι θὰ φτάναμε στὴν ἐσχατη ἐξαθλίωση. 8 Κοντὰ σ' αὐτά, καὶ ἡ δεύτερη κόρη του ἔμελλε νὰ μείνει ἀνύπαντρη· γιατὶ ποιός θὰ παντρεύσταν ποτὲ κορίτσι χωρὶς προίκα ἀπὸ πατέρα που χρώσταγε στὸ δημόσιο καὶ ἦταν πάμφτωχος; Ἄρα λοιπόν, δ' Στέφανος ἔγινε γιὰ ὅλους ἐμᾶς πρόξενος τόσο μεγάλων συμφορῶν χωρὶς ποτὲ ὡς τώρα νὰ ἔχει ἀδικηθεῖ ἀπὸ μᾶς στὸ παραμικρό. Γι' αὐτὸ καὶ αἰσθάνομαι μεγάλη εύγνωμοσύνη στοὺς δικαστὲς ποὺ δίκασαν τότε, τουλάχιστον γιὰ τὸ ἔξης πράγμα, ὅτι δὲν ἀφησαν τὸν Ἀπολλόδωρο νὰ καταποντιστεῖ, ἀλλὰ τοῦ ἐπέβαλαν πρόστιμο ἐνὸς ταλάντου, ὡστε νὰ μπορέσει νὰ τὸ πληρώσει — μὲ δυσκολίᾳ ἔστω· κι ἡμεῖς (μὲ δὲν μᾶς τὸ δίκιο!) προσπαθήσαμε νὰ ἀνταμείψουμε τὸν Στέφανο μὲ τὸ ἕδιο νόμισμα. 9 Γιατί, πράγματι, δὲν βάλθηκε νὰ μᾶς ἐξοντώσει μὲ τὸν τρόπο καὶ μόνο ποὺ εἴπα, ἀλλὰ ἐπιπλέον θέλησε νὰ ἐξορίσει τὸν Ἀπολλόδωρο ἀπὸ τὴν ἕδια τὴν πατρίδα του, ἀφοῦ, καταγγέλλοντάς τον μὲ φευτιές, ὅτι δῆθεν κάποτε, ποὺ πῆγε στὴν Ἀφιδνα φάγησαν τὰς νὰ βρεῖ ἐναν δραπέτη δοῦλο του, χτύπησε βαριά μιὰ γυναίκα καὶ ἐκείνη πέθανε ἀπὸ τὸ χτύπημα. Μάζεψε μερικοὺς δούλους του καὶ βάζοντάς τους νὰ ποῦν ὅτι κατάγονταν δῆθεν ἀπὸ τὴν Κυρήνη, προκήρυξε στὸ Παλλάδιο δικαστήριο δημόσια καταγγελία κατὰ τοῦ Ἀπολλόδωρου γιὰ φόνο. 10 Κατήγορος στὸ δικαστήριο ἦταν δ' Στέφανος αὐτὸς ἔδω, παίρνοντας ὄρκο ὅτι δ' Ἀπολλόδωρος σκότωσε τὴ γυναίκα μὲ τὰ ἕδια του τὰ χέρια ("Κατάρα", εἴπε, "νὰ πέσει ἐπάνω μου, στὸ γένος μου καὶ στὸ σπίτι μου, ἀν λέω φέματα"!) — πράγματα ποὺ οὔτε ἔγιναν οὔτε τὰ εἶδε ἡ τὰ ἀκούσε ποτὲ ἀπὸ κανέναν. Καὶ

έπιορκῶν καὶ φευδῆ αἰτίαν ἐπιφέρων, καὶ καταφανῆς γενόμενος μεμισθωμένος ὑπὸ Κηφισοφάντος καὶ Ἀπολλοφάνους ὥστ' ἔξελάσαι Ἀπολλόδωρον ἢ ἀτιμᾶσαι ἀργύριον εὐληφώς, δλίγας ψήφους μεταλαβὼν ἐκ πεντακοσίων δραχμῶν, ἀπῆλθεν ἐπιαρκηκώς καὶ δόξας πονηρὸς εἶναι.

11 Σκοπεῖτε δὴ αὐτοί, ὁ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν εἰκότων λογιζόμενοι πρὸς ύμᾶς αὐτούς, τί ἀν ἔχρησάμην ἔμαυτῷ καὶ τῇ γυναικὶ καὶ τῇ ἀδελφῇ, εἴ τι Ἀπολλοδώρῳ συνέβη παθεῖν ὥν Στέφανος οὐτοσὶ ἐπεβούλευσεν αὐτῷ, ἢ ἐν 10 τῷ προτέρῳ ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ ἀγῶνι; ἢ ποιά αἰσχύνῃ οὐκ ἀν καὶ συμφορὰ περιπεπτωκὼς ἦν; 12 παρακαλούντων δὴ με ἀπάντων, ιδίᾳ προσιόντων {τε} μοι, ἐπὶ τιμωρίαν τρέπεσθαι ὥν ἐπάθομεν ὑπ’ αὐτοῦ, καὶ ὀνειδιζόντων μοι ἀναδρότατον ἀνθρώπων εἶναι, εἰ σοῦτως οὐκείως ἔχων {τὰ} 15 πρὸς τούτους μὴ λήψομαι δίκην ὑπὲρ ἀδελφῆς καὶ κηδεστοῦ καὶ ἀδελφιδῶν καὶ γυναικὸς ἔμαυτοῦ, μηδὲ τὴν περιφανῶς εἰς τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσαν καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζουσαν καὶ τῶν νόμων καταφρονοῦσαν τῶν ὑμετέρων εἰσαγαγῶν εἰς ύμᾶς καὶ ἔξελέγξας τῷ λόγῳ ὡς ἀδικεῖ κυρίους 20 καταστῆσω ὅ τι ἀν βούλησθε χρῆσθαι αὐτῇ, 13 καὶ ὥσπερ Στέφανος οὐτοσὶ ἐμὲ ἀφῆρεῖτο τοὺς οὐκείους παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ ὑμέτερα, οὗτως καὶ ἐγὼ τοῦτον ἦκω ἐπιδείξων εἰς ύμᾶς ξένη μὲν γυναικὶ συνοι-

3 ἢ ἀτιμᾶσαι del. Gernet 4 πεντακοσίων codd.: πεντήκοντα καὶ ἑνὸς (δραχμῶν omisso) E. M. Harris δραχμῶν del. Reiske: δικαστῶν Q⁹D: ἀνδρῶν Ald. 6 αὐτοὶ om. Sac 11 ἀν ἦν SFrecYR 12 μοι Taylor: 7' ἐμοὶ SYRD: τε μοι FQ τρέπεσθαι YRD 13 ὑπ' αὐτοῦ om. YRD 14 τὰ del. Lambinus 15 κηδεστοῦ Reiske: κηδεστῶν codd. 20 ὥσπερ καὶ Hude: καὶ om. D 21 ἀφῆρητο SFQ

ὅταν δὲ ἐλεγχος ἀπέδειξε ὅτι ἦταν ἐπίορκος καὶ ὅτι ἡ καταγγελία ποὺς ὑπέβαλε ἦταν ψεύτικη, καὶ ἔγινε ὀλοφάνερο ὅτι τὸν πλήρωσαν γι' αὐτή τῇ δουλειᾷ ὁ Κηφισοφῶν καὶ ὁ Ἀπολλοφάνης, ὥστε νὰ ἔξορίσει τὸν Ἀπολλόδωρο ἢ νὰ τοῦ στερήσει τὰ πολιτικά του δικαιώματα, ἀπέσπασε λίγες ψήφους, ἀν καὶ ἔδεψε πεντακόσιες δραχμές, καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ δικαστήριο ἔχοντας ἐπιορκήσει καὶ ἀποκαλυφθεῖ παλιάνθρωπος.

11 Ἐξετάστε τώρα, ἄνδρες δικαστές, καὶ σκεφτεῖτε το καλὰ μέσα στὸν νοῦ σας, στηριγμένοι στὰ πιθανὰ ἐνδεχόμενα: τί θὰ εἶχα κάνει μὲν ἔμενα τὸν ἵδιο, τῇ γυναικᾳ μου καὶ τὴν ἀδελφή μου, ἀν συνέβαινε ὁ Ἀπολλόδωρος νὰ πάθει κάτι ἀπ' ὅσα ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ εἶχε σκευωρήσει ἐναντίον του — εἴτε στὴν πρώτη εἴτε στὴ δεύτερη δίκη; Ὑπάρχει καταισχύνη ἢ συμφορὰ ποὺ δὲν θὰ τὴν εἶχα ὑποστεῖ; 12 Καὶ ἀφοῦ ὅλοι μὲ πλησίαζαν κατ' ἴδιαν καὶ μὲ προέτρεπταν νὰ τὸν κάνων νὰ πληρώσει γιὰ ὅσα δεινὰ μᾶς εἶχε προκαλέσει καὶ μὲ ὀνειδίζαν πώς θὰ εἴμαι ὁ πιὸ ἀναδρος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀν δὲν πάρω ἐκδίκηση γιὰ τὴν ἀδελφή μου, τὸν πεθερὸ καὶ γαμπρό μου, τὶς ἀνεψιές μου καὶ τὴ γυναικᾳ μου —μιὰ καὶ εἴμαι τόσο στενὰ δεμένος μᾶζῃ τους—, ἢ, πάλι, ἀν δὲν καταγγείλω στὸ δικαστήριο σας, ἀποδεικνύοντας μὲ ἐπιχειρήματα τὶς ἐγκληματικές της πράξεις, τὴ γυναικᾳ πού, ὀλοφάνερα, ἀσεβοῦσε πρὸς τοὺς θεούς, ἔξευτελίζε τὴν πόλη μας καὶ περιφρονοῦσε τοὺς δικούς σας νόμους, κι ἀν δὲν τὴν παραδώσω στὴ δικαιοδοσία σας νὰ τὴν κάνετε ὅ, τι θέλετε. 13 Καί, ὅπως ἀκριβῶς ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ προσπάθησε, παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ δικά σας ψηφίσματα, νὰ μὲ χωρίσει ἀπὸ τοὺς δικούς μου ἀνθρώπους, ἔτσι καὶ ἐγὼ ἔχω ἔρθει ἐδῶ γιὰ νὰ ἀποδείξω στὸ δικαστήριο σας ὅτι αὐτὸς συζει

κοῦντα παρὰ τὸν νόμον, ἀλλοτρίους δὲ παιδας εἰσαγαγόντα
εἴς τε τοὺς φράτερας καὶ εἰς τοὺς δημότας, ἐγγυῶντα δὲ
τὰς τῶν ἑταῖρῶν θυγατέρας ὡς αὐτοῦ οὕσας, ἡσεβηκότα δ'
εἰς τοὺς θεούς, ἄκυρον δὲ ποιοῦντα τὸν δῆμον τῶν αὐτοῦ,
5 ἀν τινα βούληται πολίτην ποιήσασθαι· τίς γάρ ἀν ἔτι παρὰ
τοῦ δήμου ζητήσει λαβεῖν δωρεάν, μετὰ πολλῶν ἀναλω-
μάτων καὶ πραγματείας πολίτης μέλλων ἔσεσθαι, ἔξον
παρὰ Στεφάνου ἀπ' ἐλάττονος ἀναλώματος, εἴ γε τὸ αὐτὸ
τοῦτο γενήσεται αὐτῷ;

10 14 Ἄ μὲν οὖν ἀδικηθεὶς ἐγὼ ὑπὸ Στεφάνου πρότερος
ἐγραψάμην τὴν γραφὴν ταύτην, εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς· ὡς δ'
ἔστιν ξένη Νέαιρα αὐτὴν καὶ συνοικεῖ Στεφάνω τουτῷ καὶ
πολλὰ παρανεόμηκεν εἰς τὴν πόλιν, ταῦτ' ἥδη δεῖ μαθεῖν
ὑμᾶς. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀπέρ ἥγοῦμαι
15 προσήκειν δεηθῆναι νέον τε ὅντα καὶ ἀπέίρως ἔχοντα τοῦ
λέγειν, συνήγορόν με κελεῦσαι καλέσαι τῷ ἀγῶνι τούτῳ
Ἀπολλόδωρον. 15 καὶ γὰρ πρεσβύτερος ἔστιν ἡ ἐγώ, καὶ
ἐμπειροτέρως ἔχει τῶν νόμων, καὶ μεμέληκεν αὐτῷ περὶ
τούτων ἀπάντων ἀκριβῶς, καὶ ἥδηκηται ὑπὸ Στεφάνου του-
20 τούτι, ὡστε καὶ ἀνεπίθονον αὐτῷ τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρ-
ξαντα, δεῖ δ' ὑμᾶς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, τὴν ἀκρίβειαν
ἀκούσαντας τῆς τε κατηγορίας καὶ τῆς ἀπολογίας, οὕτως

2-3 ἐγγυῶντα ... οὕσας Anecd. Bek. 140,2

2 φράτερας Bekker: φράτορας codd. 3 ἑταῖρῶν FslYRD: ἑτέρων SFQ
4 τὸν δῆμον ποιοῦντα YRD 12 ἔστι FQYRD αὐτὴν Blass: αὐτῇ
codd. τουτῷ Blass: τουτῷ codd. 14 δικασταί om. R

παράνομα μὲ μὰν ξένη γυναίκα, ὅτι κάποιου ἀλλου τὰ
παιδιὰ τὰ εἰσήγαγε στοὺς δικούς του φράτερες καὶ δημό-
τες, ὅτι πάντρεψε τὶς κόρες ἑταῖρῶν παρουσιάζοντάς τες
σὸν δικές του κόρες, ὅτι ἀσέβησε πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ ὅτι
στέρησε ἀπὸ τὴν πολιτεία τὸ δικαίωμά της νὰ κανονίζει ἡ
ἴδια τὶς ὑποθέσεις της — νὰ πολιτογραφεῖ Ἀθηναῖο ὅποιον
θέλει. Γιατί, ποιός ἀνθρωπος, ποὺ ἔχει βάλει στὸν νοῦ του
νὰ γίνει πολίτης ξοδεύοντας γι' αὐτὸ πολλὰ χρήματα καὶ
μπαίνοντας σὲ μεγάλη δοκιμασία, θὰ ζητοῦσε πλέον ἀπὸ
τὸν λαὸν νὰ πάρει τὴ δωρεὰ τὴ στιγμὴ ποὺ μπορεῖ νὰ τὴν
πάρει ἀπὸ τὸν Στέφανο πληρώνοντας — ἀν ὅντως πρόκει-
ται νὰ ἔχασφαλίσει στὸν ἑαυτό του τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἀπο-
τέλεσμα;

14 Τὰ πλήγματα ποὺ δέχθηκα ἐγὼ ἀπρόκλητα ἀπὸ τὸν
Στέφανο καὶ μὲ ἕκαναν νὰ τὸν καταγγείλω μὲ τὴ μήνυσή
μου αὐτή, σᾶς τὰ ἔχω ἐκθέσει. Τὸ δὲ δόμως ἡ Νέαιρα αὐ-
τὴ ἐδῶ εἶναι ξένη, ζεῖ μὲ τὸν Στέφανο αὐτὸν ἐδῶ παντρε-
μένη καὶ ἔχει διαπράξει ἔνα σωρὸ παρανομίες σὲ βάρος
τῆς πόλης μας — αὐτὰ εἶναι πλέον καιρὸς νὰ τὰ μάθετε.
Ζητῶ λοιπὸν ἀπὸ σᾶς, ἄνδρες δικαστές (καὶ ἡ παρόκληση
ταιριάζει, νομίζω, σὲ ἀνθρωπο ποὺ εἶναι νέος στὰ χρόνια
καὶ ἀπραγος στὴν τέχνη τοῦ λόγου), νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ
καλέσω συνήγορό μου σ' αὐτὴ τὴ δίκη τὸν Ἀπολλόδωρο.
15 Μὲ περνάει, εἶναι ἀλήθεια, στὰ χρόνια, ξέρει καλύτερα
τοὺς νόμους, ἔχει μελετήσει ὅλη αὐτὴ τὴν ὑπόθεση ἐπα-
κριβῶς καὶ ἔχει βλαφτεῖ ἀπὸ τὸν Στέφανο αὐτὸν ἐδῶ,
κανένας ἐπομένως δὲν μπορεῖ νὰ τὸν κατηγορήσει γιατὶ
θέλει νὰ πάρει ἐκδίκηση ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἕκανε πρῶτος
τὴν ἀρχή. Καὶ χρέος δικό σας εἶναι, ἀφοῦ πρῶτα ἀκούσετε
ἐπακριβῶς τὴν κατηγορία καὶ τὴν ὑπεράσπιση, ἀμέσως
μετά, μὲ βάση τὴν ἴδια τὴν ἀλήθεια νὰ ψηφίσετε ἀναλό-

ἡδη τὴν ψῆφον φέρειν ὑπέρ τε τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν.

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ

16 Ἄ μὲν ἡδικημένος, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὸ Στεφάνου ἀναβέβηκα κατηγορήσων Νεαίρας ταυτησί, Θεόμνηστος εἴρηκεν πρὸς ὑμᾶς· ὡς δ' ἐστὶ ξένη Νέαιρα καὶ παρὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ Στεφάνω, τοῦτο ὑμῖν βούλομαι σαφῶς ἐπιδεῖξαι, πρῶτον μὲν οὖν τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν τὴν τε γραφὴν ταυτηνὶ Θεόμνηστος ἔγραψατο καὶ ὁ ἀγῶν οὗτος εἰσέρχεται εἰς ὑμᾶς.

ΝΟΜΟΣ

Ἐὰν δὲ ξένος ἀστῇ συνοικῇ τέχνῃ ἢ μηχανῇ ἥτιαιοῦν, γραφέσθω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος οἷς ἔξεστιν, ἐὰν δὲ ἀλῷ, πεπράσθω καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ, καὶ τὸ τρίτον μέρος 15 ἔστω τοῦ ἀλόντος, ἔστω δὲ καὶ ἐὰν ἡ ξένη τῷ ἀστῷ συνοικῇ κατὰ ταῦτα, καὶ ὁ συνοικῶν τῇ ξένῃ τῇ ἀλούσῃ ὀφειλέτῳ χιλίᾳ δραχμάς.

17 Τοῦ μὲν νόμου τούννυν ἀκηκόατε, ὁ ἄνδρες δικασταί, ὃς οὐκ ἔἼ τὴν ξένην τῷ ἀστῷ συνοικεῖν οὐδὲ τὴν ἀστὴν τῷ ξένῳ, οὐδὲ παιδοποιεῖσθαι, τέχνῃ οὐδὲ μηχανῇ οὐδεμιᾷ· ἐὰν 20 δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, γραφὴν πεποίηκεν κατ' αὐτῶν εἶναι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, κατά τε τοῦ ξένου καὶ τῆς ξένης, καν

5 ταυτησὶ SpēFQYRD: ei Sac 6 εἴρηκε FQYRD 7 τουτῷ YRD (sine accentu Y) 12-16 secl. van den Es 12 ἀν R 12 et 15 συνοικεῖ S 13 οὖς ἔξεστιν R 15 ἀλόντος FQR ἔστω δὲ SYRD: ὡσαύτως δὲ FQ 16 οφειλετο S 17 οὖ μὲν R

γως, γιὰ χάρη καὶ τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ σας.

Η ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ

16 Τὴν ἀδικη, πολίτες τῆς Ἀθήνας, συμπεριφορὰ τοῦ Στέφανου πρὸς τὸ πρόσωπό μου, ποὺ μὲ ἀνάγκασε νὰ ἀνέβω στὸ βῆμα καὶ νὰ καταγγείλω τὴν Νέαιρα αὐτὴν ἐδῶ, τὴν ἔχει ἐκθέσει ὁ Θεόμνηστος ἐνώπιόν σας. Ὄτι ὅμως ἡ Νέαιρα εἶναι ξένη καὶ ζεῖ μὲ τὸν Στέφανο ὡς σύζυγος παρὰ τοὺς νόμους, αὐτὸ θέλω νὰ σᾶς τὸ ἀποδεῖξω μὲ σαφήνεια. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ὁ κλητήρας θὰ διαβάσει τὸν νόμο σύμφωνα μὲ τὸν ὅποιο καὶ ὁ Θεόμνηστος ὑπέβαλε αὐτὴ τὴν καταγγελία, καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόθεση εἰσάγεται ἐνώπιόν σας.

ΝΟΜΟΣ

Ἄν εἶνας ξένος, μὲ δόπιοδήποτε τέχνασμα ἢ ἀπατηλὸ πρόσχημα, ζεῖ παντρεμένος μὲ Ἀθηναία ἀστή, μπορεῖ κάθε Ἀθηναῖος ποὺ θέλει, κι ἐφόσον τὸ δικαιοῦται, νὰ τὸν μηγύσει ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν, καὶ ἀν βρεθεῖ ἔνοχος, νὰ πουληθεῖ ὁ ἴδιος καὶ τὰ περιουσιακά του στοιχεῖα καὶ τὸ ἔνα τρίτο νὰ πηγαίνει σ' ἐκεῖνον ποὺ πέτυχε τὴν καταδίκη· ἡ ἴδια ἀκριβῶς διάταξη νὰ ἴσχύει καὶ ἀν μιὰ ξένη ζεῖ παντρεμένη μὲ ἀστό, ἐνῶ δόποιος ζεῖ παντρεμένος μὲ τὴν ξένη ποὺ βρέθηκε ἔνοχη, νὰ πληρώνει πρόστιμο χιλίων δραχμῶν.

17 Ἀκούσατε, ἀνδρες δικαστές, τί λέει ὁ νόμος, ὁ δόποιος δὲν ἐπιτρέπει σὲ ξένη γυναίκα νὰ ζεῖ παντρεμένη μὲ ἀστό, οὔτε σὲ ἀστὴ νὰ ζεῖ παντρεμένη μὲ ξένο οὔτε νὰ κάνουν παιδιά — μὲ κανένα τέχνασμα καὶ κανένα ἀπατηλὸ πρόσχημα! Ἄν ὅμως κάποιος ἐνεργεῖ ἀντίθετα πρὸς αὐτά, ὁ νόμος ἔχει δρίσει νὰ ὑποβάλλεται ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν μήνυση ἐναντίον τοῦ ξένου καὶ τῆς ξένης, καὶ δόποιος

άλω πεπρᾶσθαι κελεύει, ώς οὖν ἔστι ξένη Νέαιρα αὐτή, τοῦθ' ὑμῖν βουλομαι ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς ἐπιδεῖξαι.

18 Ἐπτὰ γὰρ ταύτας παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο Νικαρέτη, Χαρίσιου μὲν οὖσα τοῦ Ἡλείου ἀπελευθέρα, 5 Ιππίου δὲ τοῦ μαγείρου τοῦ ἐκείνου γυνή, δεινὴ δὲ {καὶ δυναμένη} φύσιν μικρῶν παιδίων συνιδεῖν εὐπρεπή, καὶ ταῦτα ἐπισταμένη θρέψαι καὶ παιδεῦσαι ἐμπείρως, τέχνην ταύτην κατεσκευασμένη καὶ ἀπὸ τούτων τὸν βίον συνειλεγμένη. 19 προσειπούσα δ' αὐτὰς ὄνόματι θυγατέρας, ὡς ὁς 10 μεγίστους μισθοὺς πράττοιτο τοὺς βουλομένους πλησιάζειν αὐταῖς ώς ἐλευθέραις οὖσαις, ἐπειδὴ τὴν ἡλικίαν ἐκαρπώσατο αὐτῶν ἑκάστης, συλλήβδην καὶ τὰ σώματα ἀπέδοτο ἀπασῶν ἐπτὰ οὖσῶν, Ἀντειαν καὶ Στρατόλαν καὶ Ἀριστόκλειαν καὶ Μετάνειραν καὶ Φίλαν καὶ Ἰσθμιάδα καὶ Νέαιραν ταυτηνί. 20 ἦν μὲν οὖν ἔκαστος αὐτῶν ἐκτήσατο καὶ ώς ἡλευθερώθησαν παρὰ τῶν πριαμένων αὐτὰς παρὰ τῆς Νικαρέτης, προϊόντος τοῦ λόγου, ἀν βουλησθε ἀκούειν καί μοι περιουσίᾳ ἢ τοῦ ὅδατος, δηλώσω ὑμῖν ώς δὲ Νέαιρα αὐτὴν Νικαρέτης ἦν καὶ ἡργάζετο τῷ σώματι μισθαριούσα 20 τοὺς βουλομένους αὐτῇ πλησιάζειν, τοῦθ' ὑμῖν βουλομαι πάλιν ἐπανελθεῖν.

21 Λυσίας γὰρ ὁ σοφιστὴς Μετανείρας ὡν ἐραστής, ἥβουλήθη πρὸς τοὺς ἄλλους ἀναλώμασιν οἷς ἀνήλισκεν εἰς αὐτὴν καὶ μυῆσαι, ἥγονύμενος τὰ μὲν ἄλλα ἀναλώματα τὴν 25 κεκτημένην αὐτὴν λαμβάνειν, ἀ δ' ἀν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ μυστήρια ὑπὲρ αὐτῆς ἀναλώσῃ, πρὸς αὐτὴν τὴν ἀνθρωπον

3-15 ἐπτὰ γὰρ ... Νέαιραν ταυτηνί cf. Athen. 13,586e. 592 b-c. 593f-594b

1 αὐτὴν Blass: αὐτῇ codd. 3 μικροῦ παιδίου R 4 Κασίου Athen. Ἡλίου SQYacR 5 καὶ δυναμένη del. Auger 13 Ἀντίαν SFQ: vv.ll. Ἀντεια vel Ἀντία vel Ἀνθία al. attestantur 16 ἡλευθέρωσαν SYRD παρὰ τῶν SYRD: ὑπὸ τῶν FQ: ἀπὸ τῶν Blass 18 τοῦτο ante δηλώσω add., ut videtur, Sac ώς οὐδὲ Sac 19 αὐτὴν Blass: αὐτῇ codd. εἴργαζετο FQYRD 23 ἐβουλήθη Dindorf 26 ὑπὲρ αὐτῆς post ἀναλώσῃ YRD

βρεθεῖ ἔνοχος νὰ πουλιέται ώς δοῦλος. Θέλω λοιπὸν νὰ πάρω τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ νὰ ἀποδεῖξω μὲ κάθε λεπτομέρεια ὅτι ἡ Νέαιρα αὐτὴ ἐδῶ εἶναι ξένη.

18 Ἐφτὰ ἦταν αὐτὰ τὰ δουλικὰ ποὺ εἶχε στὴν κυριότητά της, ἀπὸ μικρὰ παιδιά, ἡ Νικαρέτη, ἀπελεύθερη τοῦ Χαρίσιου ἀπὸ τὴν Ἡλεία καὶ παντρεμένη τὸν μάγειρό του, τὸν Ἰππία, γυναίκα μὲ τὸ χάρισμα νὰ ξεχωρίζει ἀπὸ νωρὶς τὰ ὅμορφα κορίτσια, ξέροντας νὰ τὰ μεγαλώσει καὶ νὰ τὰ μορφώσει σωστά — ἐπαγγελματίας στὸ εἶδος της καὶ ἀπὸ τέτοια πράγματα κερδίζοντας τὸ φωμί της. 19 Ἐλεγε τὰ κορίτσια «κόρες» της, κι αὐτὸ γιὰ νὰ εἰσπράττει ὅσο γίνεται πιὸ πολλὰ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἥθελαν νὰ πηγαίνουν μαζί τους — μὲ γυναικες, ὑποτίθεται, ἐλεύθερες! Καὶ ἀφοῦ κέρδισε ὅτι ἦταν νὰ κερδίσει ἀπὸ τὸν ἀνθὸ τῆς καθεμιᾶς, τὶς πούλησε ὅλες, καὶ τὶς ἐφτά: τὴν Ἀντεια, τὴν Στρατόλα, τὴν Ἀριστόκλεια, τὴν Μετάνειρα, τὴν Φίλα, τὴν Ἰσθμιάδα καὶ τὴν Νέαιρα αὐτὴν ἐδῶ. 20 Τώρα, ποιός πῆρε τὴν καθεμιά τους καὶ πῶς ἀποδεσμεύτηκαν, ἐλεύθερες πλέον, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὶς εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ τὴν Νικαρέτη, ἀν θελήσετε νὰ μὲ ἀκούσετε καὶ ἀν μοῦ τὸ ἐπιτρέψει ἡ κλεψύδρα, θὰ σᾶς τὰ ἐκθέσω σὲ ἄλλο σημεῖο τοῦ λόγου μου, πιὸ κάτω· ὅτι ὅμως ἡ Νέαιρα ποὺ βλέπετε ἐδῶ ἦταν δούλη τῆς Νικαρέτης καὶ ζοῦσε πουλώντας τὸ κορμί της σὲ ὅσους ἥθελαν νὰ πάνε μαζί της, σ' αὐτὸ θὰ ἥθελα νὰ ἐπανέλθω καὶ νὰ μὲ προσέξετε. 21 Ο Λυσίας, βλέπετε, ὁ σοφιστής, ἐραστής ὃντας τῆς Μετάνειρας, ἥθελε, κοντὰ στὰ ἄλλα ποὺ ξόδευε γι' αὐτήν, νὰ ξοδέψει καὶ γιὰ τὴ μύησή της στὰ μυστήρια, ἐπειδὴ καταλάβαινε ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα χρήματα τὰ ἐπαιρνε ἡ κυρά της, ἐνῶ ὅσα θὰ ξοδέψει γιὰ τὴν Μετάνειρα, φέρνοντάς την στὴ γιορτὴ καὶ τὰ μυστήρια, θὰ ξοδευτοῦν γιὰ χάρη τῆς ἴδιας καὶ μόνο. Παρακάλεσε λοι-

χάριν καταθήσεσθαι. ἐδεήθη οὖν τῆς Νικαρέτης ἐλθεῖν εἰς τὰ μυστήρια ἄγονταν τὴν Μετάνειραν, ὡντα μυηθῆ, καὶ αὐτὸς ὑπέσχετο μυήσεων. 22 ἀφικομένας δ' αὐτὰς ὁ Λυσίας εἰς μὲν τὴν αὐτοῦ οἰκίαν οὐκ εἰσάγει, αἰσχυνόμενος τὴν τε γυναῖκα ἣν εἶχε, Βραχύλου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδῆν δὲ αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα τὴν αὐτοῦ πρεσβυτέραν τε οὖσαν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαιτωμένην· ὡς Φιλόστρατον δὲ τὸν Κολωνῆθεν, ἥθεον ἔτι ὄντα καὶ φίλον αὐτῷ, καθίστησιν ὁ Λυσίας αὐτάς, τὴν τε Μετάνειραν καὶ τὴν Νικαρέτην. συνηκολούθει δὲ καὶ Νέαιρα αὐτῇ, ἐργαζομένη μὲν ἥδη τῷ σώματι, νεωτέρα δὲ οὖσα διὰ τὸ μήπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι. 23 ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, ὅτι Νικαρέτης ἣν καὶ ἡκολούθει ἐκείνη καὶ ἐμισθάρνει τῷ βουλομένῳ ἀναλίσκειν, τούτων ὑμῶν αὐτὸν τὸν Φιλόστρατον μάρτυρα καλῶ.

15

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

{Φιλόστρατος Διονυσίου Κολωνῆθεν μαρτυρεῖ εἰδέναι Νέαιραν Νικαρέτης οὖσαν, ἥσπερ καὶ Μετάνειρα ἐγένετο, καὶ κατάγεσθαι παρ' αὐτῷ, ὅτε εἰς τὰ μυστήρια ἐπεδήμησαν ἐν Κορύνθῳ οἰκοῦσαν· καταστῆσαι δὲ αὐτὰς ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου, φίλον ὄντα ἐαυτῷ καὶ ἐπιτήδειον.}

24 Πάλιν τούτων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ ταῦτα Σῦμος ὁ Θετταλὸς ἔχων Νέαιραν ταυτηνὶ ἀφικνεῖται δεῦρο εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα. συνηκολούθει δὲ καὶ ἡ Νικαρέτη αὐτῇ, κατήγοντο δὲ παρὰ Κτησίππων τῷ Γλαυκωνίδου τῷ 25 Κυδαντίδῃ, καὶ συνέπινεν καὶ συνεδείπνει ἐναντίον πολλῶν Νέαιρα αὐτῇ ὡς {ἄν} ἐταίρα οὖσα. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω,

7 κωλωνηθεν S 8 ἐαυτῷ YRD 10 αὐτῇ Herwerden: αὐτῇ SFQ: αὐτῇ YRD 11 ἀφανεστέρα Blass: ἀωρωτέρα Thalheim: εὖωνοτέρα Rennie δ' ἔτ' οὖσα Herwerden ἀστε μηδέπω τὴν ἡλικίαν Iurinus διὰ ... παρεῖναι del. Sauppe 13 τοῦτον YRD 16-20 secl. Westermann 18 ἐπεδημήσαμεν SFQ 24 αὐτῇ YRD: αυτῇ S: αὐτῇ FQ 25 συνέπινε YRD 26 αὐτῇ Blass: αὐτῇ codd. ἀν del. Kapparis ἐτέρα Sac

πὸν τὴν Νικαρέτην νὰ προσέλθει στὰ μυστήρια παίρνοντας μαζί της τὴν Μετάνειρα γιὰ νὰ μυηθεῖ, καὶ ὑποσχόταν ὅτι θὰ τὴν μυήσει ὁ Ἰδιος. 22 Φτάνοντας οἱ γυναῖκες, ὁ Λυσίας δὲν τὶς βάζει νὰ μείνουν στὸ σπίτι του, γιατὶ ντρεπόταν τὴν γυναίκα του (ἥταν κόρη τοῦ Βράχυλου καὶ δική του ἀνεψιά) καὶ τὴν μάνα του (ἥταν ἀρκετὰ μεγάλη στὰ χρόνια καὶ ζοῦσε μαζί τους). τὶς στέλνει λοιπόν, τὴν Μετάνειρα καὶ τὴν Νικαρέτην, νὰ μείνουν στὸ σπίτι τοῦ Φιλόστρατου, δημότη Κολωνῶν, ποὺ ἥταν ἀκόμη παλληκάρι ἀνύπαντρο καὶ φίλος τοῦ Λυσία, καὶ τὶς συνόδευε ἡ Νέαιρα αὐτῇ ἐδῶ, ποὺ ἐκδιδόταν ἥδη, ἀν καὶ μᾶλλον μικρή, γιατὶ δὲν εἶχε ἀκόμη φτάσει στὴν ἀκμή της. 23 "Οτι ὅσα λέω εἶναι ἀλήθεια (ὅτι ἡ Νέαιρα ἥταν δούλη τῆς Νικαρέτης, ὅτι τὴν συνόδευε καὶ ὅτι πουλοῦσε τὸ κορμί της σὲ ὅποιον ἥθελε νὰ ξοδέψει), θὰ ἐπικαλεστῶ ἐνώπιόν σας τὴν μαρτυρία τοῦ Ἰδιού του Φιλόστρατου.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ

{Ο Φιλόστρατος, γιὸς τοῦ Διονύσιου, δημότης Κολωνῶν, καταθέτει ὅτι γνώριζε πώς ἡ Νέαιρα ἥταν δούλη τῆς Νικαρέτης, ὅπως καὶ ἡ Μετάνειρα, καὶ ὅτι κατέλυσαν στὸ σπίτι του ὅταν ἔφτασαν στὴν πόλη γιὰ τὰ μυστήρια (Ζοῦσαν τότε στὴν Κόρινθο) καὶ ὅτι στὸ σπίτι του τὶς ἔφερε νὰ μείνουν ὁ Λυσίας, γιὸς τοῦ Κέφαλου καὶ ἀχώριστος φίλος του.}

24 Καὶ ἄλλη φορά, πολίτες τῆς Ἀθήνας, μετὰ ἀπὸ αὐτά, ὁ Σῦμος ἀπὸ τὴν Θεσσαλία, παίρνοντας μαζί του τὴν Νέαιρα ποὺ βλέπετε, φτάνει ἐδῶ γιὰ τὰ Μεγάλα Παναθήναια. Τὴν συνόδευε ἡ Νικαρέτη καὶ ἔμειναν στὸ σπίτι τοῦ Κτήσιππου (ἥταν γιὸς τοῦ Γλαυκωνίδη, δημότη Κυδαντίδῶν) καὶ ἡ Νέαιρα αὐτῇ ἐδῶ, σὰν ἐταίρα ποὺ ἥταν, ἔπινε καὶ ἔτρωγε συντροφιὰ μὲ πολλοὺς ἀντρες. "Οτι λέω τὴν ἀλήθεια,

χάριν καταθήσεσθαι. ἐδεήθη οὖν τῆς Νικαρέτης ἐλθεῖν εἰς τὰ μυστήρια ἄγουσαν τὴν Μετάνειραν, ἵνα μυηθῇ, καὶ αὐτὸς ὑπέσχετο μυήσειν. 22 ἀφικομένας δ' αὐτὰς ὁ Λυσίας εἰς μὲν τὴν αὐτοῦ οἰκίαν οὐκ εἰσάγει, αἰσχυνόμενος τὴν τε γυναῖκα ἣν εἶχε, Βραχύλλου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδῆν δὲ αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα τὴν αὐτοῦ πρεσβυτέραν τε οὖσαν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαιτωμένην· ὡς Φιλόστρατον δὲ τὸν Κολωνῆθεν, ἥθεον ἔτι ὅντα καὶ φίλον αὐτῷ, καθίστησιν ὁ Λυσίας αὐτάς, τὴν τε Μετάνειραν καὶ τὴν Νικαρέτην. συνηκολούθει δὲ καὶ Νέαιρα αὐτῇ, ἐργαζομένη μὲν ἥδη τῷ σώματι, νεωτέρα δὲ οὖσα διὰ τὸ μῆπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι. 23 ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, ὅτι Νικαρέτης ἣν καὶ ἡκολούθει ἐκείνη καὶ ἐμισθάρνει τῷ βουλομένῳ ἀναλίσκειν, τούτων ὑμῶν αὐτὸν τὸν Φιλόστρατον μάρτυρα καλῶ.

15

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

{Φιλόστρατος Διονυσίου Κολωνῆθεν μαρτυρεῖ εἰδέναι Νέαιραν Νικαρέτης οὖσαν, ἥσπερ καὶ Μετάνειρα ἐγένετο, καὶ κατάγεσθαι παρ' αὐτῷ, ὅτε εἰς τὰ μυστήρια ἐπεδήμησαν ἐν Κορύνθῳ οἴκουσαι· καταστῆσαι δὲ αὐτὰς ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου, φίλον ὅντα ἐαυτῷ καὶ ἐπιτήδειον.}

24 Πάλιν τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ ταῦτα Σῦμος ὁ Θεταλὸς ἔχων Νέαιραν ταυτηνὶ ἀφικνεῖται δεῦρο εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα. συνηκολούθει δὲ καὶ ἡ Νικαρέτη αὐτῇ, κατήγοντο δὲ παρὰ Κτησίππω τῷ Γλαυκωνίδου τῷ Κυδαντίδῃ, καὶ συνέπινεν καὶ συνεδείπνει ἐναντίον πολλῶν Νέαιρα αὐτῇ ὡς {ἄν} ἐταίρα οὖσα. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω,

7 κωλωνηθεν S 8 ἐαυτῷ YRD 10 αὐτῇ Herwerden: αὕτη SFQ: αὐτῇ YRD 11 ἀφανεστέρα Blass: ἀωρωτέρα Thalheim: εὐωνοτέρα Rennie δ' ἔτ' οὖσα Herwerden ὡστε μηδέπω τὴν ἡλικίαν Iurinus διὰ ... παρεῖναι del. Sauppe 13 τοῦτον YRD 16-20 secl. Westermann 18 ἐπεδημήσαμεν SFQ 24 αὐτῇ YRD: αὐτῇ S: αὕτη FQ 25 συνέπινε YRD 26 αὐτῇ Blass: αὕτη codd. ἄν del. Kapparis ἐτέρα Sac

πὸν τὴν Νικαρέτην νὰ προσέλθει στὰ μυστήρια παίρνοντας μαζί της τὴν Μετάνειρα γιὰ νὰ μυηθεῖ, καὶ ὑποσχόταν ὅτι θὰ τὴν μυήσει ὁ ἔδιος. 22 Φτάνοντας οἱ γυναῖκες, ὁ Λυσίας δὲν τὶς βάζει νὰ μείνουν στὸ σπίτι του, γιατὶ ντρεπόταν τὴν γυναῖκα του (ἥταν κόρη του Βράχυλλου καὶ δικῆ του ἀνεψιά) καὶ τὴν μάνα του (ἥταν ἀρκετὰ μεγάλη στὰ χρόνια καὶ ζοῦσε μαζί τους). τὶς στέλνει λοιπόν, τὴν Μετάνειρα καὶ τὴν Νικαρέτη, νὰ μείνουν στὸ σπίτι τοῦ Φιλόστρατου, δημότη Κολωνῶν, ποὺ ἥταν ἀκόμη παλληκάρι ἀνύπαντρο καὶ φίλος τοῦ Λυσία, καὶ τὶς συνόδευε ἡ Νέαιρα αὐτῇ ἐδῶ, ποὺ ἐκδιδόταν ἥδη, ἀν καὶ μᾶλλον μικρή, γιατὶ δὲν εἶχε ἀκόμη φτάσει στὴν ἀκμή της. 23 "Οτι ὅσα λέω εἰναι ἀλήθεια (ὅτι ἡ Νέαιρα ἥταν δούλη τῆς Νικαρέτης, ὅτι τὴν συνόδευε καὶ ὅτι πουλοῦσε τὸ κορμί της σὲ ὅποιον ἥθελε νὰ ξοδέψει), θὰ ἐπικαλεστῶ ἐνώπιόν σας τὴν μαρτυρία τοῦ ἔδιου του Φιλόστρατου.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ

{'Ο Φιλόστρατος, γιὸς τοῦ Διονύσιου, δημότης Κολωνῶν, καταθέτει ὅτι γνώριζε πῶς ἡ Νέαιρα ἥταν δούλη τῆς Νικαρέτης, ὅπως καὶ ἡ Μετάνειρα, καὶ ὅτι κατέλυσαν στὸ σπίτι του ὅταν ἔφτασαν στὴν πόλη γιὰ τὰ μυστήρια (Ζοῦσαν τότε στὴν Κόρυνθο) καὶ ὅτι στὸ σπίτι του τὶς ἔφερε νὰ μείνουν ὁ Λυσίας, γιὸς τοῦ Κέφαλου καὶ ἀχώριστος φίλος του.}

24 Καὶ ἄλλη φορά, πολίτες τῆς Ἀθήνας, μετὰ ἀπὸ αὐτά, ὁ Σῦμος ἀπὸ τὴν Θεσσαλία, παίρνοντας μαζί του τὴν Νέαιρα ποὺ βλέπετε, φτάνει ἐδῶ γιὰ τὰ Μεγάλα Παναθήναια. Τὴν συνόδευε ἡ Νικαρέτη καὶ ἔμειναν στὸ σπίτι τοῦ Κτήσιππου (ἥταν γιὸς τοῦ Γλαυκωνίδη, δημότη Κυδαντιδῶν) καὶ ἡ Νέαιρα αὐτῇ ἐδῶ, σὰν ἐταίρα ποὺ ἥταν, ἐπινε καὶ ἐτρωγε συντροφιὰ μὲ πολλοὺς ἄντρες. "Οτι λέω τὴν ἀλήθεια,

τούτων ύμιν τοὺς μάρτυρας καλῶ. 25 καὶ μοι κάλει Εὐφίλητον Σίμωνος Αἰξωνέα καὶ Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

5 {Εὐφίλητος Σίμωνος Αἰξωνεύς, Ἀριστόμαχος Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν, μαρτυροῦσιν εἰδέναι Σῆμον τὸν Θετταλὸν ἀφικόμενον Ἀθήναζε εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα, καὶ μετ' αὐτοῦ Νικαρέτην καὶ Νέαιραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην· καὶ κατάγεσθαι αὐτὸὺς παρὰ Κτησίππων τῷ Γλαυκωνίδου, καὶ συμπίνειν μετ' αὐτῶν Νέαιραν ὡς ἔταιραν οὖσαν καὶ ἄλλων πολλῶν παρόντων καὶ συμπινόντων παρὰ Κτησίππων.}

26 Μετὰ ταῦτα τούννυν ἐν τῇ Κορίνθῳ αὐτῆς ἐπιφανῶς ἔργαζομένης καὶ οὕσης λαμπρᾶς, ἄλλοι τε ἐρασταὶ γίγνονται καὶ Ξενοκλείδης ὁ ποιητὴς καὶ Ἰππαρχος ὁ ὑποκριτής,
15 καὶ εἶχον αὐτὴν μεμισθωμένους. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τοῦ μὲν Ξενοκλείδου οὐκ ἀν δυναίμην ύμιν μαρτυρίαν παρασχέσθαι· οὐ γὰρ ἔώσιν αὐτὸν οἱ νόμοι μαρτυρεῖν. 27 ὅτε γὰρ Λακεδαιμονίους ύμεις ἐσώζετε πεισθέντες ὑπὸ Καλλιστράτου,
20 τότε ἀντείπας ἐν τῷ δήμῳ τῇ βοηθείᾳ, ἐωνημένος τὴν πεντηκοστὴν τοῦ σίτου ἐν εἰρήνῃ καὶ δέον αὐτὸν καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ βουλευτήριον κατὰ πρυτανείαν, καὶ οὕσης αὐτῷ ἀτελείας ἐκ τῶν νόμων οὐκ ἔξελθων ἐκείνην τὴν στρατείαν, γραφεὶς ὑπὸ Στεφάνου τουτοῦ ἀστρατείας καὶ διαβληθεὶς τῷ λόγῳ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἥλω καὶ ἥτιμώ-

14 Ξενοκλείδης ... ὑποκριτής cf. Athen. 13,593f

2 Σήμωνος SPcY Αἰξωνέα iterum Fmg 5-11 secl. Westermann
 5 Σήμωνος SY 9 ἑτέραν Sac 14 ἵπποκριτὴς R 15 μεμισθωμένην YRD 19 ἀντείπας SFγλQ^{sly}YRD τῆδε τῇ FQ 21 βουλευτήριον SFQYD: δεσμωτήριον R καὶ τὰ πρυτανεῖα Q^{γρ} 23 τούτου SFQ ἀστρατίας FQ 24 ἄλλω Rennie

θὰ καλέσω ἐνώπιόν σας τοὺς μάρτυρες νὰ τὰ καταθέσουν. 25 Κάνε μου τὴν χάρον καὶ κάλεσε τὸν Εὐφίλητο, γιὸ τοῦ Σίμωνα, δημότη Αἰξωνῆς, καὶ τὸν Ἀριστόμαχο, γιὸ τοῦ Κριτοδήμου, δημότη Ἀλωπεκῆς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

{‘Ο Εὐφίλητος, γιὸς τοῦ Σίμωνα, δημότης Αἰξωνῆς, καὶ ὁ Ἀριστόμαχος, γιὸς τοῦ Κριτοδήμου, δημότης Ἀλωπεκῆς, καταθέτουν ὅτι γνωρίζουν πῶς ὁ Σῆμος ἀπὸ τὴν Θεσσαλία ἔφτασε στὴν Ἀθήνα γιὰ τὰ Μεγάλα Παναθήναια καὶ μαζὶ του ἡ Νικαρέτη καὶ ἡ Νέαιρα, ἡ κατηγορούμενη σ' αὐτὴ τὴ δίκη, καὶ ὅτι κατέλυσαν στὸ σπίτι τοῦ Κτήσιππου, γιοῦ τοῦ Γλαυκωνίδη, καὶ ὅτι μαζὶ τους ἔπινε, σὰν ἐταίρα ποὺ ἦταν, ἡ Νέαιρα· παρόντες ἦταν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐκεῖ ποὺ ἔπιναν μαζὶ στὸ σπίτι τοῦ Κτήσιππου.}

26 Ἀργότερα ἐραστὲς τῆς Νέαιρας, ποὺ ἐκδιδόταν στὴν Κόρινθο ὄλοφάνερα καὶ ἦταν διάσημη, ἔγιναν πολλοί, ἀνάμεσά τους καὶ ὁ ποιητὴς Ξενοκλείδης καὶ ὁ ἥθιοποιὸς Ἰππαρχος· τὴν εἶχαν ἔρωμένη μὲ μισθό. Γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν λόγων μου δὲν θὰ μπορέσω νὰ σᾶς παρουσιάσω τὴν κατάθεση τοῦ Ξενοκλείδη, γιατὶ οἱ νόμοι δὲν τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ καταθέτει ώς μάρτυρας. 27 Ὁ λόγος εἶναι ὅτι τὸν καρὸ ποὺ ὁ Καλλίστρατος σᾶς ἔπεισε νὰ στείλετε βοήθεια στοὺς Σπαρτιάτες, ὁ Ξενοκλείδης ὑποστήριξε στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Δήμου νὰ μὴ δοθεῖ βοήθεια (εἶχε ἀγοράσει τὴν πεντηκοστὴ γιὰ τὸ σιτάρι σὲ καιρὸ εἰρήνης καὶ ἔπρεπε νὰ καταβάλλει τὶς εἰσπράξεις του στὸ βουλευτήριο κάθε νέα πρυτανεία), κι ἐνῶ εἶχε ἀπὸ τοὺς νόμους τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλαγῆς (γι' αὐτὸ καὶ δὲν πῆρε μέρος σ' ἐκείνη τὴν ἐκστρατεία), καταγγέλθηκε ὅμως ἀπὸ τὸν Στέφανο αὐτὸν ἔδω ὅτι δὲν ἔκπλήρωσε τὶς στρατιωτικές του ὑποχρεώσεις, καὶ ἀπὸ τὶς συκοφαντίες ποὺ εἰπώθηκαν στὸ δικαστήριο

θη. 28 καίτοι πῶς οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι, εἰ τοὺς μὲν φύσει πολίτας καὶ γυνησίως μετέχοντας τῆς πόλεως ἀπεστέρηκε τῆς παρρησίας Στέφανος οὗτοσί, τοὺς δὲ μηδὲν προσήκουντας βιάζεται Ἀθηναίους εἶναι παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τὸν δὲ Ἰππαρχον αὐτὸν ὑμᾶν καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν ἥξομνυσθαι κατὰ τὸν νόμον, ἥ κλητεύσω αὐτόν. καί μοι κάλει Ἰππαρχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

{"Ιππαρχος Ἀθμονεὺς μαρτυρεῖ Ξενοκλείδην καὶ αὐτὸν μισθώσασθαι
10 Νέαιραν ἐν Κορίνθῳ τὴν νῦν ἀγωνιζομένην, ὡς ἔταίραν οὖσαν τῶν
μισθαρνουσῶν, καὶ συμπίνειν ἐν Κορίνθῳ Νέαιραν μεθ' αὐτοῦ καὶ
Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ.}

29 Μετὰ ταῦτα τοίνυν αὐτῆς γίγνονται ἔρασταὶ δύο, Τιμανορίδας τε ὁ Κορίνθιος καὶ Εὐκράτης ὁ Λευκάδιος, οἱ
15 ἐπειδήπερ πολυτελῆς ἦν ἡ Νικαρέτη τοῖς ἐπιτάγμασι, ἀξιοῦσα τὰ καθ' ἡμέραν ἀναλώματα ἄπαντα τῇ οἰκίᾳ παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, κατατιθέασιν αὐτῆς τιμὴν τριάκοντα μνᾶς
τοῦ σώματος τῇ Νικαρέτῃ, καὶ ὠνοῦνται αὐτὴν παρ' αὐτῆς
νόμῳ πόλεως καθάπαξ αὐτῶν δούλην εἶναι. καὶ εἶχον καὶ
20 ἔχρωντο ὅσον ἥβούλοντο αὐτῇ χρόνον.

30 μέλλοντες δὲ γαμεῖν, προαγορεύουσιν αὐτῇ, ὅτι οὐ
βούλονται αὐτὴν σφῶν αὐτῶν ἔταίραν γεγενημένην ὅρâν ἐν

βρέθηκε ἔνοχος καὶ ἔχασε τὰ πολιτικά του δικαιώματα.
28 Πεῖτε μου, δὲν εἶναι φοβερὸ ἀν ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ἀπὸ τὴ φύτρα τους εἶναι Ἀθηναῖοι πολίτες καὶ μετέχουν νομίμως στὰ δρώμενα τῆς πολιτείας ἔχει στερήσει αὐτὸς ἐδῶ ὁ Στέφανος τὸ δικαίωμα νὰ μποροῦν νὰ λένε ἐλεύθερα τὴ γνώμη τους, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ἰδιος, διὰ τῆς βίας καὶ ἀψηφώντας ὅλους τους νόμους, ἐπιβάλλει ὡς Ἀθηναίους, ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἔχουν κανένα τέτοιο δικαίωμα; Θὰ καλέσω ὅμως ἐνώπιόν σας τὸν Ἰδιο τὸν Ἰππαρχο καὶ θὰ τὸν ὑποχρεώσω εἴτε νὰ καταθέσει ὡς μάρτυρας εἴτε, ὅπως ἔχει δικαίωμα ἀπὸ τὸν νόμο, νὰ ἀρνηθεῖ ἐνόρκως, εἰδάλλως θὰ τὸν καλέσω νὰ προσέλθει. Κάνε μου τὴ χάρη καὶ κάλεσε τὸν Ἰππαρχο.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ

{"Ο Ἰππαρχος, δημότης Ἀθμόνου, καταθέτει ὅτι ὁ Ξενοκλείδης καὶ ὁ Ἰδιος εἶχαν στὴν Κόρινθο, μὲ μισθό, τὴν Νέαιρα, τὴν κατηγορούμενη σ' αὐτὴ τῇ δίκῃ, σὰν ἔταίρα ποὺ πουλάσει τὸ κορμί της γιὰ τὰ χρήματα· καὶ ὅτι ἡ Νέαιρα ἔπινε στὴν Κόρινθο συντροφιὰ μὲ τὸν Ἰδιο καὶ μὲ τὸν ποιητὴ Ξενοκλείδη.}

29 Ἔπειτα ἔραστές της γίνονται δύο, ὁ Τιμανορίδας ἀπὸ τὴν Κόρινθο καὶ ὁ Εὐκράτης ἀπὸ τὴν Λευκάδα· καὶ αὐτοί, ἐπειδὴ ἡ Νικαρέτη κόστιζε πανάκριβα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις της (ἀξιώνοντας νὰ τῆς πληρώνουν κάθε μέρα ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ), κατέβαλαν στὴν Νικαρέτη τριάντα μνὲς ὡς τίμημα ἔξαγορᾶς τῆς Νέαιρας, καὶ τὴν ἀγοράζουν ἀπὸ αὐτὴν σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τῆς πόλης, γιὰ νὰ τὴν ἔχουν ἀποκλειστικὴ δούλη τους. Τὴν κρατοῦσαν καὶ τὴν χαιρόντουσαν ὅσον καιρὸ ἥθελαν. 30 Ὁταν ὅμως πλησίαζε ὁ καιρὸς νὰ παντρευτοῦν, τῆς παραγγέλλουν ὅτι δὲν θέλουν, αὐτὴν ποὺ ὑπῆρξε ἔρωμένη τους, νὰ τὴν βλέπουν νὰ ἔκδι-

7 τὸν Ἰππαρχον R 9-12 secl. Westermann 10 νυνὶ Blass ἔταίραν S^{sl}FQYRD: ἔτέραν S 11 μεθ' αὐτοῦ G. H. Schaefer: μετ' αὐτοῦ codd.
13 Τιμανορίδας SFQ^{sl}YR: Τιμανορίδης F^{sl}QY^{sl} 20 ἥβούλοντο Dindorf
22 ἔτέραν SQ: ἔταίραν S^{sl} cett.

Κορίνθω ἔργαζομένην οὐδ' ὑπὸ πορνοβοσκῶν οὖσαν, ἀλλ' ἥδεως ἂν αὐτοῖς εἴη ἔλαττόν τ' ἀργύριον κομίσασθαι παρ' αὐτῆς ἡ κατέθεσαν, καὶ αὐτὴν ταύτην ὄρâν τι ἀγαθὸν ἔχουσαν. ἀφίέναι οὖν αὐτῇ ἔφασαν εἰς ἐλευθερίαν χιλίας δρα-
 5 χμάς, πεντακοσίας ἑκάτερος· τὰς δ' εἴκοσι μνᾶς ἑκέλευον αὐτὴν ἔξευροῦσαν αὐτοῖς ἀποδοῦναι. ἀκούσασα δ' αὐτὴ τοὺς λόγους τούτους τοῦ τε Εὔκρατους καὶ Τιμανορίδου, μεταπέμπεται εἰς τὴν Κόρινθον ἄλλους τε τῶν ἔραστῶν τῶν γεγενημένων αὐτῇ καὶ Φρυνίωνα τὸν Παιανιέα, Δήμω-
 10 νος μὲν ὅντα νίον, Δημοχάρους δὲ ἀδελφόν, ἀσελγῶς δὲ καὶ πολυτελῶς διάγοντα τὸν βίον, ὡς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν. 31 ἀφικομένου δ' ὡς αὐτὴν τοῦ Φρυνίωνος, λέγει πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον οὓς εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅ τε Εὔκρατης καὶ Τιμανορίδας, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀρ-
 15 γύριον ὃ παρὰ τῶν ἄλλων ἔραστῶν ἐδασμολόγησεν ἔρα-
 νον εἰς τὴν ἐλευθερίαν συλλέγουσα, καὶ εἴ τι ἄρα αὐτῇ πε-
 ριεποιήσατο, καὶ δεῖται αὐτοῦ προσθέντα τὸ ἐπίλοιπον, οὗ προσέδει εἰς τὰς εἴκοσι μνᾶς, καταθεῖναι αὐτῆς τῷ τε Εὔκρατει καὶ τῷ Τιμανορίδᾳ ὥστε ἐλευθέραν εἶναι. 32
 20 ἀσμενος δ' ἀκούσας ἐκεῖνος τὸν λόγον τούτους αὐτῆς, καὶ λαβὼν τάργυριον ὃ παρὰ τῶν ἔραστῶν τῶν ἄλλων εἰσηνέ-
 χθη αὐτῇ, καὶ προσθεὶς τὸ ἐπίλοιπον αὐτός, κατατίθησαν
 25 αὐτῆς τὰς εἴκοσι μνᾶς τῷ Εὔκρατει καὶ τῷ Τιμανορίδᾳ ἐπ' ἐλευθερίᾳ καὶ ἐφ' ὧ ἐν Κορίνθῳ μὴ ἔργαζεσθαι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῶν τὸν παραγενόμενον μάρτυρα καλῶ. καὶ μοι κάλει Φίλαγρον Μελιτέα.

9-10 Φρυνίωνα ... ἀδελφὸν cf. Athen. 13,593f 22-23 κατατίθησιν ...
 Τιμανορίδᾳ Anecd. Bek. 151,30

2 τ' ἀργύριον R: τε τάργυριον cett. 7 καὶ τοῦ Τιμανορίδου R 8 καὶ μεταπέμπεται Sac 10 ἀδελφιδοῦν Athen. 14 Τιμανορίδης Ysl 16 συλλέγουσα SFQYγρ: συνάγουσα YD: εἰσάγουσα R 17 δεῖται προ-
 σθέντα αὐτοῦ YRD 19 Τιμανορίδᾳ SFQslR: Τιμανορίδῃ FslQYsl 20
 ἀσμενος F: ασμενος S ἐκεῖνος ἀκούσας Fac τούτους τὸν λόγον R
 23 Τιμανορίδᾳ SFQslYR: Τιμανορίδῃ FslQYsl 25 τούτων FcorrQ: τοῦ-
 τον SFQγρYRD τῶν παραγενομένων Reiske

δεται στὴν Κόρινθο οὕτε καὶ νὰ τὴν διαφεντεύει πορνοβο-
 σκός, μὲ εὐχαρίστηση ὅμως θὰ εἰσέπρατταν ἀπὸ τὴν Νέαι-
 ρα λιγότερα χρήματα ἀπ' ὅσα εἶχαν πληρώσει, καὶ θὰ
 ἔβλεπαν ὅτι στὴν ἴδια ἀπέμενε κάποιο ὄφελος. Τῆς χαρί-
 ζουν, εἶταν, γιὰ τὴν ἐλευθερία της χίλιες δραχμές — πεν-
 τακόσιες ὁ καθένας, ἐνῶ γιὰ τὶς ὑπόλοιπες εἴκοσι μνὲς τὴν
 συμβούλεψαν νὰ τὶς βρεῖ καὶ νὰ τοὺς τὶς δώσει. Ἡ Νέαιρα
 ἀκούγοντας τὰ λόγια τοῦ Εὔκρατη καὶ τοῦ Τιμανορίδα κα-
 λεῖ νὰ ἔρθουν στὴν Κόρινθο μερικοὶ ἀπὸ τοὺς παλιοὺς ἔρα-
 στές της, ἀνάμεσά τους καὶ ὁ Φρυνίων ἀπὸ τὴν Παιανία,
 γιὸς τοῦ Δήμωνα καὶ ἀδελφὸς τοῦ Δημοχάρη, ποὺ ζοῦσε
 ἀκόλαστη ζωὴ καὶ ἀσωτη, δπως θυμοῦνται οἱ μεγαλύτεροι
 ἀπὸ σᾶς. 31 Καὶ ὅταν ὁ Φρυνίων ἔφτασε στὸ σπίτι της,
 ἐκείνη τοῦ διηγεῖται ὅσα τῆς εἶχαν πεῖ ὁ Εὔκρατης καὶ ὁ
 Τιμανορίδας καὶ τοῦ δίνει τὰ χρήματα ποὺ εἶχε μαζέψει μὲ
 δάνειο ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἔραστές της γιὰ νὰ ἔξαγοράσει τὴν
 ἐλευθερία της, καὶ μαζὶ ὅτι τυχὸν εἶχε βάλει ἡ ἴδια στὴν
 ἄκρη, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ προσθέσει τὴν διαφορά, δση
 χρειαζόταν γιὰ νὰ συγκεντρωθοῦν οἱ εἴκοσι μνὲς, καὶ νὰ
 τὰ καταθέσει γιὰ χάρη της στὸν Εὔκρατη καὶ τὸν Τιμανο-
 ρίδα, ὥστε νὰ ἀπελευθερωθεῖ. 32 Ἐκεῖνος, ἀκούγοντας
 περιχαρῆς τὰ λόγια της καὶ παίρνοντας τὰ χρήματα ποὺ
 μαζέψαν γιὰ χάρη της οἱ ἄλλοι ἔραστές της, καὶ προσθέ-
 τοντας ἀπὸ τὰ δικά του τὴν διαφορά, πληρώνει τὶς εἴκοσι
 μνὲς στὸν Εὔκρατη καὶ τὸν Τιμανορίδα γιὰ νὰ ἀπελευθε-
 ρωθεῖ ἡ Νέαιρα, ὑπὸ τὸν ὄρο νὰ μὴν ἐκδίδεται στὴν Κόριν-
 θο. "Οτι αὐτὰ ποὺ λέω εἶναι ἀλήθεια, θὰ καλέσω ἐνώπιόν
 σας τὸν μάρτυρα ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ. Κάνε μου τὴν χάρη
 καὶ φώναξε τὸν Φίλαγρο, δημότη Μελίτης.

κησις συχνή, ὅπότε δέοι τοῦτον τε καὶ αὐτὴν τρέφειν καὶ παιδάρια τρία, ἀ ήλθεν ἔχουσα ὡς αὐτόν, καὶ θεραπαίνας δύο καὶ οἰκέτην διάκονον, ἄλλως τε καὶ μεμαθηκῦνα μὴ κακῶς ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια ἔτέρων ἀναλισκόντων αὐτῇ τὸ
 5 πρότερον. 43 οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς πολιτείας προσήγει <τι> Στεφάνω τουτῷ ἄξιον λόγου· οὐ γάρ πω ἦν ρήτωρ, ἀλλ’ ἔτι συκοφάντης τῶν παραβοώντων παρὰ τὸ βῆμα καὶ γραφομένων μισθοῦ καὶ φαινόντων καὶ ἐπιγραφομένων ταῖς ἀλλοτρίαις γνώμαις, ἕως ὑπέπεσε Καλλιστράτῳ τῷ
 10 Ἀφιδναίῳ· ἔξ ὅτου δὲ τρόπου καὶ δι’ ἥν αἰτίαν, ἐγὼ ὑμῖν καὶ περὶ τούτου διέξειμι, ἐπειδὰν περὶ ταυτησὶ Νεαίρας ἐπιδείξω ὡς ἔστι ξένη καὶ ὡς μεγάλα ὑμᾶς ἡδικηκεν καὶ ὡς ἡσέβηκεν εἰς τοὺς θεούς, 44 ἵν’ εἰδῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ἄξιός ἔστιν οὐκ ἐλάττω δοῦναι δίκην ἥ καὶ Νεαίρα αὐτῇ, ἀλλὰ
 15 καὶ πολλῷ μείζω καὶ μᾶλλον, ὅσῳ Ἀθηναῖος φάσκων εἶναι οὕτω πολὺ τῶν νόμων καταπεφρόνηκεν καὶ ὑμῶν καὶ τῶν θεῶν, ὥστ’ οὐδὲ ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων αὐτῷ αἰσχυνόμενος τολμᾷ ἡσυχίαν ἄγειν, ἀλλὰ συκοφαντῶν ἄλλους τε καὶ ἐμέ, τουτονὶ πεποίηκεν αὐτὸν καὶ ταύτην εἰς τηλικοῦτον
 20 ἀγῶνα καταστῆναι, ὥστ’ ἐξετασθῆναι μὲν ταύτην ἥτις ἔστιν, ἐξελεγχθῆναι δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν.

45 Λαχόντος τοίνυν αὐτῷ τοῦ Φρυνίωνος δίκην, ὅτι

1 ὅπότ’ ἔδει Lortzing: ὅπου γ’ ἔδει Rennie: ὅπου γε δέοι Kapparis αὐτὴν Taylor: αυτην S: αὐτὴν cett. 2 παιδία YRD 3 μεμαθηκῦναν D 4 αὐτῇ QslD: αὐτὴν cett. 5 οὐδὲ Hude προσείη S τι add. Kapparis 6 τουτῷ Blass: τούτῳ R: τούτῳ cett. τότε τι Hude λόγου οὐδὲν D 10 ὑμῖν post τούτου R 11 περὶ om. R 12 ὑμᾶς D: ὑμᾶς cett. ἡδικηκε R 14 αὐτῇ Blass: αυτη S: αὐτη FQ: αὐτῃ YRD 16 καταπεφρόνηκε SY: καταπεφρόνηκε cett. καὶ ὑμῶν om. Fac 19 αὐτὸν SY 20 καταστῆσαι FQ ὥστε FQ 21 αὐτοῦ om. YacR: αυτον S: αὐτοῦ Baiter-Sauppe

τὶς καθημερινὲς δαπάνες, ἐνῶ τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ ἥταν μεγάλα, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ Νεαίρα εἶχε νὰ συντηρήσει τὸν Στέφανο καὶ τὸν ἑαυτό της καὶ τὰ τρία μικρὰ παιδιά (αὐτὰ ποὺ ἔφερε μαζί της ὅταν πῆγε στὸ σπίτι του), καὶ ἐπιπλέον δύο ὑπηρέτριες καὶ ἔναν ὑπηρέτη βοηθό, καθὼς μάλιστα ἥταν συνηθισμένη ἀπὸ παλιὰ νὰ καλοπερνάει ἀφήνοντας στοὺς ἄλλους νὰ ξοδεύουν γιὰ χάρη της. 43 Οὔτε πάλι ὁ Στέφανος αὐτὸς ἔδω κέρδιζε ἀπὸ τὴν ἀνάμειξή του στὰ πολιτικὰ τίποτε ποὺ νὰ ἄξιζε τὸν κόπο: τότε ἀκόμη δὲν ἥταν πολιτικὸς ἀλλὰ συνέχιζε τὴν δουλειὰ τοῦ συκοφάντη — ἥταν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ὅρθιοι δίπλα στὸ βῆμα κάνουν φασαρία ἢ παίρνουν χρήματα γιὰ νὰ ὑποβάλλουν μηνύσεις καὶ νὰ κάνουν καταγγελίες ἢ ἀφήνουν τὸ ὄνομά τους νὰ προταχθεῖ σὲ εἰσηγήσεις τρίτων. “Ωσπου ἔγινε παρατρεχόμενος τοῦ Καλλίστρατου, δημότη Ἀφιδνας, μὲ ποιόν ὅμως τρόπο καὶ ἀπὸ ποιάν ἀφορμή, θὰ σᾶς τὸ ἀναπτύξω καὶ αὐτὸ ἀφοῦ πρῶτα ἀποδείξω ὡς πρὸς τὴν Νεαίρα αὐτὴν ἔδω ὅτι εἶναι ξένη, ὅτι σᾶς ἔχει προξενήσει μεγάλες συμφορὲς καὶ ὅτι ἔχει ἀσεβήσει πρὸς τοὺς θεούς: 44 γιὰ νὰ καταλάβετε ἔτσι ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἰδιος ἄξιζει νὰ μὴν τιμωρηθεῖ λιγότερο ἀπ’ ὅσο ἡ Νεαίρα αὐτὴ ἔδω, ἀλλὰ πολὺ βαρύτερα — τόσο περισσότερο ὅσο, ἐνῶ ίσχυρίζεται ὅτι εἶναι Ἀθηναῖος, ἔχει περιφρονήσει σὲ τέτοιο σημεῖο τοὺς νόμους καὶ σᾶς καὶ τοὺς θεούς ὥστε, ἀντὶ νὰ νιώθει ντροπὴ γιὰ τὰ ἐγκλήματά του καὶ νὰ κάθεται ἡσυχος, ἀπεναντίας, ἐκβιάζοντας ἀνάμεσα σὲ πολλοὺς ἄλλους κι ἐμένα, ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ μπλέξει τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του (χαμένο κορμί!) καὶ αὐτὴν σὲ τόσο κρίσιμο δικαστικὸ ἀγώνα, ὥστε νὰ ἀποδειχθεῖ ἀφενὸς ποιά εἶναι αὐτὴ καὶ νὰ ἀποκαλυφθεῖ ἀφετέρου ἡ δική του παλιανθρωπιά.

45 Ὁταν ὁ Φρυνίων τὸν κατήγγειλε στὸ δικαστήριο ὅτι

αὐτοῦ ἀφεῖλετο Νέαιραν ταυτηνὶ εἰς ἐλευθερίαν, καὶ ὅτι ἄ
ἔξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ αὕτη ὑπεδέξατο, συνῆγον αὐ-
τοὺς οἱ ἐπιτήδειοι καὶ ἐπεισαν δίαιταν ἐπιτρέψαι αὐτοῖς. καὶ
ὑπὲρ μὲν τοῦ Φρυνίωνος διαιτητῆς ἐκαθέζετο Σάτυρος
5 Ἀλωπεκῆθεν ὁ Λακεδαιμονίου ἀδελφός, ὑπὲρ δὲ Στεφάνου
τουτού Σαυρίας Λαμπτρεύς· κοινὸν δὲ αὐτοῖς προσαι-
ροῦνται Διογείτονα Ἄχαρνέα. 46 συνελθόντες δ' οὗτοι ἐν
τῷ ιερῷ, ἀκούσαντες ἀμφοτέρων καὶ αὐτῆς τῆς ἀνθρώπου
τὰ πεπραγμένα, γνώμην ἀπεφήναντο, καὶ οὗτοι ἐνέμειναν
10 αὐτῇ, τὴν μὲν ἀνθρωπον ἐλευθέραν εἶναι καὶ αὐτὴν αὐτῆς
κυρίαν, ἀ δ' ἔξῆλθεν ἔχουσα Νέαιρα παρὰ Φρυνίωνος χωρὶς
ἱματίων καὶ χρυσίων καὶ θεραπαινῶν, ἀ αὐτῇ τῇ ἀνθρώπῳ
ἡγοράσθη, ἀποδοῦναι Φρυνίωνι πάντα· συνεῖναι δ' ἐκατέρῳ
ἡμέραν παρ' ἡμέραν· ἔαν δὲ καὶ ἄλλως πως ἀλλήλους πεί-
15 θωσι, ταῦτα κύρια εἶναι· τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ ἀνθρώπῳ τὸν
ἔχοντα ἀεὶ παρέχειν, καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι
ἀλλήλοις καὶ μὴ μνησικακεῖν. 47 ἡ μὲν οὖν γνωσθεῖσα
διαλλαγὴ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν Φρυνίωνι καὶ Στεφάνῳ περὶ
Νεαίρας ταυτησὶ αὕτη ἐστίν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω ταῦτα,
20 τούτων ὑμὲν τὴν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. κάλει μοι Σάτυ-
ρον Ἀλωπεκῆθεν, Σαυρίαν Λαμπτρέα, Διογείτονα Ἄχαρνέα.

14 ἡμέραν παρ' ἡμέραν Athen. 13,593f

3 οἱ om. YacR καὶ δίαιταν YacR
cett. 17 οὖν SFQslYRD: δὴ FslQ

6 Λαμπτρεὺς SacQY: Λαμπρεὺς
20 τοὺς μάρτυρας R 21 Λαμ-
πτρέα SacQY: Λαμπρέα cett.

τοῦ πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια τὴν Νέαιρα αὐτὴν ἐδῶ χαρίζοντάς
της τὴν ἐλευθερία καὶ δτι ἀποδέχθηκε ὅσα αὐτὴ εἶχε πά-
ρει μαζί της φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι του, τοὺς ἔβαλαν οἱ
φίλοι τους νὰ συναντήθοιν καὶ τοὺς ἐπεισαν νὰ ἐμπιστευ-
τοῦν σ' αὐτοὺς τὴ διαιτησία. Γιὰ τὴν πλευρὰ τοῦ Φρυνίω-
να ὁρίστηκε νὰ παρακαλήσει διαιτητῆς ὁ Σάτυρος, δημό-
της Ἀλωπεκῆς, ἀδελφὸς τοῦ Λακεδαιμόνιου, ἐνῶ γιὰ τὴν
πλευρὰ τοῦ Στεφανου αὐτοῦ ἐδῶ ὁρίστηκε ὁ Σαυρίας, δη-
μότης Λαμπτρῶν. Διαιτητὴ κοινῆς ἀποδοχῆς διορίζουν ἐπι-
πλέον τὸν Διογείτονα, δημότη Ἄχαρνῶν. 46 Καὶ δταν οἱ
διαιτητὲς συναντήθηκαν στὸ τέμενος καὶ ἀκουσαν ἀπὸ τὶς
δύο πλευρὲς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ γυναίκα ὅσα εἶχαν
συμβεῖ, ἔβγαλαν ἀπόφαση ποὺ οἱ διάδικοι δέχτηκαν νὰ τη-
ρήσουν: ἡ γυναίκα νὰ ζεῖ ἐλεύθερη καὶ κυρία τοῦ ἑαυτοῦ
της, καὶ ὅσα εἶχε πάρει μαζί της φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι
τοῦ Φρυνίωνα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ φορέματα, τὰ χρυσαφικὰ καὶ
τὶς ὑπηρέτριες της —αὐτὰ ἥταν ἀγορασμένα γιὰ χάρη της
καὶ μόνο—, νὰ τὰ ἐπιστρέψει δλα στὸν Φρυνίωνα, καὶ νὰ
συζεῖ μὲ τοὺς δύο ἄντρες (τὴ μιὰ μέρα μὲ τὸν ἕνα, τὴν ἄλ-
λη μὲ τὸν ἄλλο — ἀν δμως συμφωνήσουν μεταξύ τους σὲ
κάπι διαφορετικό, αὐτὸ νὰ τοὺς δεσμεύει), καὶ τὴ γυναίκα
νὰ συντηρεῖ ὅποιος τὴν ἔχει δική του καὶ γιὰ ὅσο διάστη-
μα τὴν ἔχει, καὶ στὸ μέλλον οἱ ἄντρες νὰ εἶναι φίλοι μετα-
ξύ τους καὶ νὰ μὴν κρατοῦν κακία δ ἔνας γιὰ τὸν ἄλλο. 47
Αὐτὸς λοιπὸν ἥταν δ συμβιβασμὸς ποὺ συμφωνήθηκε ἀπὸ
τοὺς διαιτητὲς γιὰ χάρη τοῦ Φρυνίωνα καὶ τοῦ Στέφανου
στὴν ὑπόθεση τῆς Νέαιρας αὐτῆς ποὺ βλέπετε ἐδῶ. "Οτι
αὐτὰ ποὺ λέω εἶναι ἀλήθεια, τὴ μαρτυρία γι' αὐτὰ θὰ σᾶς
διαβάσει δ κλητήρας. Κάνε μου τὴ χάρη καὶ φώναξε τὸν
Σάτυρο, δημότη Ἀλωπεκῆς, τὸν Σαυρία, δημότη Λαμπτρῶν,
καὶ τὸν Διογείτονα, δημότη Ἄχαρνῶν.

νίων καὶ Στεφάνω, πολλάκις συνδειπνῆσαι αὐτοῖς καὶ συμπίνειν μετὰ Νέαιρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης, καὶ ὥπότε παρὰ Στεφάνῳ εἴη Νέαιρα καὶ ὥπότε παρὰ Φρυνίωνι.}

49 Ὁτι μὲν τούννυν ἐξ ἀρχῆς δούλη ἦν καὶ ἐπράθη δὶς καὶ
5 ἡργάζετο τῷ σώματι ὡς ἔταιρα οὖσα, καὶ ἀπέδρα τὸν Φρυ-
νίωνα εἰς Μέγαρα, καὶ ἥκουσα κατηγγυήθη ὡς ξένη οὖσα
πρὸς τῷ πολεμάρχῳ, τῷ τε λόγῳ ἀποφαίνω ὑμῖν καὶ με-
μαρτύρηται. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ αὐτὸν Στέφανον τουτονὶ¹⁰
ἐπιδεῖξαι καταμεμαρτυρηκότ' αὐτῆς ὡς ἔστι ξένη. 50 τὴν
γὰρ θυγατέρα τὴν ταυτησὶ Νέαιρας, ἦν ἥλθεν ἔχουσα ὡς
τουτονὶ παιδάριον μικρόν, ἦν τότε μὲν Στρυβήλην ἐκάλουν,
νυνὶ δὲ Φανώ, ἐκδίδωσι Στέφανος ούτοσὶ ὡς οὖσαν αὐτοῦ
θυγατέρα ἄνδρὶ Ἀθηναίῳ Φράστορι Λίγιλιεῖ, καὶ προΐκα ἐπ'
αὐτῇ δίδωσι τριάκοντα μνᾶς. ὡς δ' ἥλθεν ὡς τὸν Φράστο-
ρα, ἄνδρα ἐργάτην καὶ ἀκριβῶς τὸν βίον συνειλεγμένον, οὐκ
ἡπίστατο τοὺς τοῦ Φράστορος τρόπους ἀρέσκειν, ἀλλ' ἐζή-
τει τὰ τῆς μητρὸς ἔθη καὶ τὴν παρ' αὐτῇ ἀκολασίαν, ἐν
τοιαύτῃ οἷμαι ἔξουσίᾳ τεθραμμένη. 51 ὄρῶν δὲ Φράστωρ
αὐτὴν οὕτε κοσμίαν οὖσαν οὔτ' ἐθέλουσαν αὐτοῦ ἀκροάσθαι,
20 ἀμά δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἥδη ὅτι Στεφάνου μὲν οὐκ
εἴη θυγάτηρ, Νέαιρας δέ, τὸ μὲν πρῶτον ἐξηπατήθη ὅτ' ἡγ-
γνάτο ὡς Στεφάνου θυγατέρα λαμβάνων καὶ οὐ Νέαιρας,
ἀλλὰ τούτῳ ἐξ ἀστῆς αὐτὴν γυναικὸς οὖσαν πρότερον πρὶν
ταύτῃ συνοικῆσαι, ὀργισθεὶς δ' ἐπὶ τούτοις ἅπασιν, καὶ

11-12 ἦν τότε ... Φανώ cf. Athen. 13,594a

3 Φρονίωνι F 5 ηργάζετο S: εἰργάζετο cett. 8 τὸν Στέφανον R τουτονὶ om. YRD 11 παιδίον YRD. Στρυβήλην Athen. 12 αὐτοῦ post θυγατέρα R 14 εἰς τὸν FQ Φράτορα Sac 16 Φράτορος Sac 17 παρὰ ταύτη YRD 18 ὁ Φράστωρ YRD 21 τὸ μὲν πρῶτον codd.: <καὶ> τὸ μὲν πρῶτον Wolf: τὸ δὲ πρῶτον G. H. Schaefer 21 ἐνεγύατο FYQγεγΥmg 22 post θυγατέρα octo litterae in S erasae 23 αὐτὴν del. G. H. Schaefer

τῆς Νέαιρας, πολλὲς φορὲς ἔφαγαν μαζί τους καὶ ἥπιαν μαζὶ μὲ
τὴν Νέαιρα, τὴν κατηγορούμενη σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν δίκη — καὶ ὅσες
φορὲς ἡ Νέαιρα βρισκόταν στὸ σπίτι τοῦ Στέφανου, καὶ ὅσες φο-
ρὲς βρισκόταν στὸ σπίτι τοῦ Φρυνίωνα.}

49 Ὁτι, ἀφενός, ἡ Νέαιρα στὴν ἀρχὴν ἦταν δούλη, πουλήθη-
κε δύο φορές, ἐκδιδόταν, ἔταιρα καθὼς ἦταν, δραπέτεψε
ἀπὸ τὸν Φρυνίωνα γιὰ νὰ πάει στὰ Μέγαρα καὶ, ὅταν γύ-
ρισε πίσω, ὑποχρεώθηκε, ὡς ξένη, νὰ παρουσιάσει ἐγγυη-
τὲς ἐνώπιον τοῦ πολέμαρχου, τὰ ἔχω ἀποδεῖξει μὲ δσα εἴ-
πα καὶ ἔχουν τεκμηριωθεῖ ἀπὸ τὶς μαρτυρίες. Θέλω ὅμως
νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ
ἔχει καταθέσει γιὰ κείνην ἐπιβαρυτικὰ στοιχεῖα πώς εἶναι
ξένη. 50 Γιατὶ τὴν κόρη αὐτῆς ἐδῶ τῆς Νέαιρας ποὺ τὴν
εἶχε — παιδάκι μικρό — μαζί της ὅταν ἥρθε νὰ μείνει στὸ
σπίτι αὐτοῦ ἐδῶ (τὴν ἔλεγαν τότε Στρυβήληη, τώρα ὅμως
Φανώ), ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ τὴν παντρεύει, σὰν δική
του κόρη, μὲ Ἀθηναῖο ἄντρα, τὸν Φράστορα, δημότη Λίγι-
λιᾶς, καὶ ἀπὸ πάνω τῆς δίνει προίκα τριάντα μνές. Ὅταν
ὅμως ἥρθε στὸ σπίτι τοῦ Φράστορα, ἄντρα σκληρὰ ἐργα-
ζόμενου ποὺ εἶχε μαζέψει τὸ βιός του μὲ στερήσεις, δὲν
ἥξερε πῶς νὰ προσαρμοστεῖ στοὺς τρόπους του, ἀλλὰ νο-
σταλγοῦσε τὰ χούγια τῆς μάνας της καὶ τὴν ἔκλυτη ζωὴ
δίπλα της, μεγαλωμένη καθὼς ἦταν, πιστεύω, μὲ τόση
έλευθεριότητα. 51 Ὁ Φράστωρ ὅμως βλέποντας νὰ μὴν
κρατάει μέτρο στὰ λόγια της καὶ νὰ μὴν ἔχει τὴν διάθεση
νὰ τὸν ἀκούει, καὶ ἔχοντας ταυτόχρονα πληροφορηθεῖ μὲ
βεβαιότητα ὅτι δὲν ἦταν κόρη τοῦ Στέφανου ἀλλὰ τῆς
Νέαιρας (ζεγελάστηκε στὴν ἀρχή, ὅταν παντρεύτηκε τὴν
Φανώ, πιστεύοντας ὅτι ἔπαιρνε κόρη τοῦ Στέφανου καὶ ὅχι
τῆς Νέαιρας, κόρη ποὺ εἶχε ὁ Στέφανος ἀπὸ γυναίκα ἀστή,
προτοῦ ἀρχίσει νὰ ζεῖ μὲ τὴν Νέαιρα) — ὀργισμένος μὲ

νύβρισθαι ἡγούμενος καὶ ἔξηπατῆσθαι, ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον ὡς ἐνιαυτὸν συνοικήσας αὐτῇ, κυοῦσαν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδίδωσιν. 52 λαχόντος δὲ τοῦ Στεφάνου αὐτῷ δίκην σίτου εἰς Ὡιδεῖον {τῆς προικὸς} κατὰ τὸν νόμον ὃς κε-
5 λεύει, ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα,
ἐὰν δὲ μή, ἐπ’ ἐννέ’ ὁβολοῦς τοκοφορεῖν, καὶ σίτου εἰς Ὡι-
δεῖον εἶναι δικάσασθαι ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῷ κυρίῳ, γράφε-
ται ὁ Φράστωρ Στέφανον τουτονὶ γραφὴν πρὸς τοὺς θε-
σμοθέτας, Ἀθηναίων ὅντι ξένης θυγατέρα αὐτῷ ἐγγυῆσαι ὡς
10 αὐτῷ προσήκουσαν, κατὰ τὸν νόμον τουτονί. καὶ μοι ἀνά-
γνωθεὶ αὐτόν.

ΝΟΜΟΣ

Ἐὰν δέ τις ἐκδῷ ξένην γυναῖκα ἀνδρὶ Ἀθηναίων ὡς ἑαυτῷ προσήκου-
σαν, ἄτμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσίᾳ ἔστω, καὶ τοῦ ἐλόντος
15 τὸ τρίτον μέρος. γραφέσθων δὲ πρὸς τὸν θεσμοθέτας οἷς ἔξεστω,
καθάπερ τῆς ξενίας.

53 Τὸν μὲν τούτου νόμον ἀνέγνω ὑμῖν, καθ’ ὃν ἐγράφη
Στέφανος ούτοσὶ ὑπὸ τοῦ Φράστορος πρὸς τὸν θεσμοθέ-
τας. γνοὺς δ’ ὅτι κινδυνεύσει ἔξελεγχθεὶς ξένης θυγατέρα
20 ἥγγυηκέναι {καὶ} ταῖς ἐσχάταις ζημίαις περιπεσεῖν, διαλ-
λάττεται πρὸς τὸν Φράστορα καὶ ἀφίσταται τῆς προικός,
καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου ἀνείλετο, καὶ ὁ Φράστωρ τὴν γρα-

4 σίτου om. R εἰσόδιον S, R (εἰσόδιος δίκη in mg. addito): εἰσωδεῖον F: εἰσώδιον Q: εἰσόδεῖον Y τῆς προικὸς del. Salmasius 6 εἰσόδιον SR: εἰσώδειον Q: εἰσωδεῖον F: εἰσόδεῖον Y 9 Ἀθηναίων ὅντι Lambinus (in mg.): Ἀθηναῖον ὅντα codd. 13-16 del. van den Es 13 ἐκδιδῷ FQ 20 ἥγγυηκέναι Dindorf: ἥγγυηκέναι Qac: ἥγγεγυηκέναι SFQYRD fortasse recte καὶ del. Reiske

ὅλα τοῦτα ὁ Φράστωρ καὶ πιστεύοντας ὅτι ἔχει ἔξευτελι-
στεῖ καὶ ἔξαπατηθεῖ, πετάει τὴν γυναῖκα ἔξω ἀπὸ τὸ σπί-
τι του, ἔγκυο (εἴχε ζήσει μαζί της κοντά ἕνα χρόνο) καὶ
δὲν τῆς ἐπιστρέψει τὴν προίκα. 52 Καὶ ὅταν ὁ Στέφανος
πηγαίνει στὸ Ὡδεῖο καὶ καταγγέλλει τὸν Φράστορα ζητών-
τας διατροφή —σύμφωνα μὲ τὸν νόμο ποὺ ὄριζει ὅτι, ἀν
χωρίσει κανεὶς τὴν γυναῖκα του, πρέπει νὰ τῆς ἐπιστρέψει
τὴν προίκα, ἀλλιῶς νὰ πληρώνει τόκο ἐννέα ὁβολῶν, καὶ
ὅτι ὁ κύριός της ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγει γιὰ λογα-
ριασμό της στὸ Ὡδεῖο ζητώντας διατροφή —, ἐνώπιον τῶν
θεσμοθετῶν καὶ σύμφωνα μὲ τὸν νόμο καταγγέλλει ὁ Φρά-
στωρ τὸν Στέφανο αὐτόν, ὅτι ἔδωσε στὸν ἔδιο, ποὺ ἦταν
Ἀθηναῖος, νὰ παντρευτεῖ τὴν κόρη μιᾶς ξένης γυναικας,
σάμπως ἐκείνη νὰ ἦταν συγγενής του. Κάνε μου τὴν χάρη
καὶ διάβασε τὸν νόμο.

ΝΟΜΟΣ

Ἄν κάποιος δώσει σὲ Ἀθηναῖο ἄντρα νὰ παντρευτεῖ ξένη γυναικα
σάμπως αὐτὴ νὰ ἦταν συγγενής του, νὰ χάνει τὰ πολιτικὰ δικαιώ-
ματά του, ἡ περιουσία του νὰ δημεύεται καὶ τὸ ἐνα τρίτο τῆς ἀξίας
της νὰ τὸ παίρνει ὅποιος πέτυχε τὴν καταδίκη του. Τὴ μήνυση
μποροῦν νὰ ὑποβάλουν ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν ὅσοι ἔχουν νόμιμο
δικαίωμα, ὅπως ἀκριβῶς καὶ μὲ τὴ μήνυση γιὰ ξένον ποὺ σφετε-
ρίστηκε τὰ δικαιώματα πολίτη.

53 Σᾶς διάβασε τὸν νόμο, σύμφωνα μὲ τὸν ὅποιο μηνύθηκε
ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν ὁ Στέφανος αὐτὸς ἔδω ἀπὸ τὸν
Φράστορα. Καταλαβαίνοντας ὅμως ὅτι θὰ κινδυνέψει νὰ ὑπο-
στεῖ, τελικά, τὶς πιὸ βαρείες ποινές ἀν ἀπὸ τὴν ἀνάκριση
ἀποδεικνύσταν ὅτι ἔδωσε σὲ γάμο τὴν κόρη μιᾶς ξένης γυ-
ναικας, συμβιβάζεται μὲ τὸν Φράστορα καὶ παραιτεῖται ἀπὸ
τὴν ἀπαίτησή του γιὰ τὴν προίκα, καὶ ἀποσύρει τὴν μήνυ-

φὴν παρὰ τῶν θεσμοθετῶν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρα αὐτὸν τὸν Φράστορα καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν κατὰ τὸν νόμον. 54 κάλει μοι Φράστορα Αἰγιλιέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

- 5 {Φράστωρ Αἰγιλιεὺς μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ ἥσθετο Νεαίρας θυγατέρα ἔγγυήσαντα αὐτῷ Στέφανον ὡς ἑαυτοῦ οὖσαν θυγατέρα, γράψασθαι αὐτὸν γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας κατὰ τὸν νόμον, καὶ τὴν ἄνθρωπον ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ λαχόντος αὐτῷ Στεφάνου εἰς Ὄιδενον σίτου διαλύσασθαι πρὸς αὐτὸν
10 Στέφανον, ὡστε τὴν γραφὴν ἀναιρεθῆναι παρὰ τῶν θεσμοθετῶν καὶ τὴν δύκην τοῦ σίτου ἥν ἔλαχεν ἐμοὶ Στέφανος.}

55 Φέρε δὴ ὑμῖν καὶ ἔτέραν μαρτυρίαν παράσχωμαι τοῦ τε Φράστορος καὶ τῶν φρατέρων αὐτοῦ καὶ γεννητῶν, ὡς ἔστι ξένη Νέαιρα αὐτη̄. οὐ πολλῷ χρόνῳ γὰρ ὕστερον ἦ
15 ἐξέπεμψεν ὁ Φράστωρ τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, ἡσθένη-σε καὶ πάνυ πονήρως διετέθη καὶ εἰς πᾶσαν ἀπορίαν κατέ-
στη. διαφορᾶς δ' οὕσης αὐτῷ παλαιᾶς πρὸς τοὺς οἰκείους
τοὺς αὐτοῦ καὶ ὄργης καὶ μίσους, πρὸς δὲ καὶ ἅπαις ὡν,
ψυχαγωγούμενος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ὑπό τε τῆς Νεαίρας καὶ
20 τῆς θυγατρὸς αὐτῆς 56 (ἐβάδιζον γὰρ πρὸς αὐτόν, ὡς ἡσθέ-
νει καὶ ἔρημος ἥν τοῦ θεραπεύσοντος τὸ νόσημα, τὰ πρόσ-
φορα τῇ νόσῳ φέρουσαι καὶ ἐπισκοπούμεναι· ἵστε δήπου

1 τοῦτον R 2 αὐτὸν post τὸν Φράστορα FQ 5-11 del. Westermann
9 εἰσοδιον SR: εἰσώδειον Q: εἰσώδιον F: εἰσοδεῖον Y αὐτὸν Baiter-
Sauppe: αυτὸν S: αὐτὸν cett.: αὐτὸν {Στέφανον} Blass 11 ἐμοὶ¹
codd.: αὐτῷ Westermann 13 φρατέρων SFQ: φρατόρων F¹YRD 14
αὐτὴ̄ Blass: αυτὴ̄ S: αὐτὴ̄ cett. γὰρ ante χρόνῳ R 19 τῇ θεραπείᾳ
post ἀσθενείᾳ add. SFQYD: om. R: τῇ θεραπείᾳ <τῇ> Blass 21 θερα-
πεύσοντος Dobree: θεραπεύοντος codd. 22 ἵστε δὲ δήπου F¹YQ¹

σὴ του γιὰ διατροφή. Ὁ Φράστωρ, μὲ τὴ σειρά του, ἀπο-
σύρει ἀπὸ τοὺς θεσμοθέτες τὴ δική του μήνυση. Ὅτι λέω
τὴν ἀληθεια, θὰ καλέσω μάρτυρα γι' αὐτὰ τὸν Φράστορα
τὸν ἴδιο καὶ θὰ τὸν ὑποχρεώσω νὰ καταθέσει σύμφωνα μὲ
τὸν νόμο. 54 Κάνε μου τὴ χάρη καὶ φώναξε τὸν Φράστο-
ρα, δημότη Αἰγιλιαῖς.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ

{Ο Φράστωρ, δημότης Αἰγιλιαῖς, καταθέτει ὅτι, ὅταν κατάλαβε
πῶς ὁ Στέφανος τὸν εἶχε παντρέψει μὲ κόρη τῆς Νέαιρας σὰν νὰ
ἥταν κόρη δική του, ὑπέβαλε ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν μήνυση
ἐναντίον του σύμφωνα μὲ τὸν νόμο, καὶ ὅτι πέταξε ἔξω ἀπὸ τὸ
σπίτι του τὴ γυναίκα καὶ ἔπαψε πιὰ νὰ ζεῖ μαζί της, καὶ ὅτι, ἐνῶ
ὁ Στέφανος πῆγε στὸ Ὄδειο καὶ κατέθεσε ἐναντίον του προσφυγὴ
γιὰ διατροφή, ἐπειτα συμφιλιώθηκε μαζί του ὑπὸ τὸν δρό τὸν νὰ ἀπο-
συρθεῖ ἀπὸ τοὺς θεσμοθέτες ἡ μήνυση, καθὼς καὶ ἡ προσφυγὴ²
γιὰ διατροφὴ ποὺ εἶχε καταθέσει ἐναντίον μου ὁ Στέφανος.}

55 Καιρὸς τώρα νὰ σᾶς παρουσιάσω καὶ ἄλλη μία ἀπόδειξη
ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Φράστορα καὶ τῶν μελῶν τῆς φρα-
τρίας του καὶ τοῦ γένους του, ὅτι ἡ Νέαιρα αὐτὴ̄ ἐδῶ εἶναι
ξένη. Δὲν εἶχε περάσει δηλαδὴ πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποὺ
ὁ Φράστωρ ἐδιωξε τὴν κόρη τῆς Νέαιρας, καὶ ἀρρώστη-
σε, βρέθηκε σὲ βαρειὰ κατάσταση καὶ ἥταν ἀνήμπορος νὰ
βοηθήσει τὸν ἑαυτό του. Κι ἐπειδὴ βρισκόταν ἀπὸ παλιὰ
σὲ σύγκρουση μὲ τοὺς δικούς του, γιὰ τοὺς ὅποιους ἔνιωθε
ὄργη καὶ μίσος, καὶ ἐπιπλέον δὲν εἶχε παιδιά, καὶ ἐπειδή,
ὅσο ἥταν ἀρρώστος, ἡ Νέαιρα καὶ ἡ κόρη τῆς τὸν ἥγαν
καὶ τὸν ἔφεραν μὲ τὶς περιποιήσεις τους 56 (πήγαιναν, βλέ-
πετε, σπίτι του ὅταν ἥταν ἀρρώστος καὶ δὲν εἶχε ἄνθρωπο
νὰ τὸν γιατροκομήσει, καὶ αὐτὲς κουβαλοῦσαν ὅτι στὴν
ἀρρώστια θὰ τὸν βοηθοῦσε καὶ τὸν κοίταζαν — ξέρετε δά,

καὶ αὐτοὶ ὅσου ἀξία ἐστὶν γυνὴ ἐν ταῖς νόσοις, παροῦσα κάμνοντι ἀνθρώπῳ) ἐπείσθη δὴ τὸ παιδίον, ὃ ἔτεκεν ἡ θυγάτηρ ἡ Νεαίρας ταυτησὶ ὅτ' ἔξεπέμφθη ὑπὸ τοῦ Φράστωρος κυνοῦσα, πυθομένου ὅτι οὐ Στεφάνου εἴη θυγάτηρ ἀλλὰ
 5 Νεαίρας, καὶ ὄργισθέντος ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ, πάλιν λαβεῖν καὶ ποιήσασθαι οὐδὲν αὐτοῦ, 57 λογισμὸν ἀνθρώπων καὶ εἰκότα λογιζόμενος, ὅτι πονήρως μὲν ἔχοι καὶ οὐ πολλὴ ἐλπὶς εἴη αὐτὸν περιγενήσεσθαι, τοῦ δὲ μὴ λαβεῖν τοὺς συγγενεῖς τὰ αὐτοῦ μηδ' ἄπαις τετελευτηκέναι ἐποιήσατο τὸν παῖδα
 10 καὶ ἀνέλαβεν ὡς αὐτὸν· ἐπεὶ ὅτι γε ὑγιαίνων οὐκ ἂν ποτε ἔπραξεν, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ περιφανεῖ ἐγὼ ὑμᾶς ἐπιδείξω. 58 ὡς γὰρ ἀνέστη τάχιστα ἐξ ἐκείνης τῆς ἀσθενείας ὁ Φράστωρ καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν καὶ ἔσχεν ἐπιεικῶς τὸ σῶμα, λαμβάνει γυναῖκα ἀστὴν κατὰ τοὺς νόμους, Σατύρου
 15 μὲν τοῦ Μελιτέως θυγατέρα γνησίαν, Διφίλου δὲ ἀδελφήν. ὥστε ὅτι μὲν οὐχ ἐκὼν ἀνεδέξατο τὸν παῖδα, ἀλλὰ βιασθεὶς ὑπὸ τῆς νόσου καὶ τῆς ἀπαιδίας {καὶ τῆς αὐτῶν θεραπείας} καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς τὸν οἰκείους, ἵνα μὴ κληρονόμοι γένωνται τῶν αὐτοῦ, ἀν τι πάθη, ταῦτ' ἔστω ὑμᾶς τεκμήρια·
 20 δηλώσει δὲ καὶ τάκολονθ' αὐτῶν ἔτι μᾶλλον. 59 ὡς γὰρ εἰσῆγεν ὁ Φράστωρ εἰς τὸν φράτερα τὸν παῖδα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ὥν τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, καὶ εἰς τὸν Βρυτίδας ὥν καὶ αὐτὸς ἐστιν ὁ Φράστωρ γεννήτης, εἰδότες οἶμαι οἱ γεννηταὶ τὴν γυναῖκα ἥτις ἦν, ἦν ἔλαβεν ὁ Φρά-

2 ἐπείσθη δὴ YR: ἐπειθ' ἥδη SFQ: ἐπείσθη ΠΥΘΟΝΔ 3 ἡ ante Neairas om. YacRD 8 δὲ codd. δὴ Reiske: 13 εἶχεν Hude 15 Διφίλου C. H. Schaefer: Διφίλου codd. 17 καὶ τῆς αὐτῶν θεραπείας del. Karpalis: ὑπ' ante αὐτῶν add. Blass: αὐτῶν del. Baiter-Saupre 20 δηλώσει Wolf: δηλώσω codd. τὰ ἀκόλουθα FQ 21 φράτερας SFQ: φράτερας FS YRD 23 ὥν YRD: ὡς SFQY^{sl} γεννητῆς ΠΟΥΔ: γεννητὸς II 24 γεννηταὶ S: γεννηταὶ cett.

δὲν ἀμφιβάλλω, κι ἐσεῖς οἱ ἕδιοι τί ἀξίζει μιὰ γυναίκα στὴν ἀρρώστια, ὅταν στέκεται δίπλα σὲ ἀνήμπορο ἀνθρώπο), τότε ἀκριβῶς δέχτηκε νὰ πάρει πίσω καὶ νὰ ἀναγνωρίσει γιὰ γνήσιο γιό του καὶ κληρονόμο τὸ παιδί ποὺ εἶχε γεννήσει ἡ κόρη αὐτῆς ἐδῶ τῆς Νεαίρας, μετὰ ποὺ ὁ Φράστωρ τὴν ἔδιωξε ἀπὸ τὸ σπίτι του, ἔγκυο, γιατὶ εἶχε μάθει ὅτι δὲν ἥταν κόρη του Στέφανου ἀλλὰ τῆς Νεαίρας καὶ εἶχε θυμώσει πολὺ μὲ τὴν ἀπάτη τους. 57 Σκέφτηκε, ὅπως κάθε λογικὸς ἀνθρωπος, ὅτι βρισκόταν σὲ βαρειὰ κατάσταση καὶ δὲν εἶχε πολλές ἐλπίδες νὰ ἐπιβιώσει, κι ἔτσι, γιὰ νὰ μὴν πάρουν τὴν περιουσία του οἱ συγγενεῖς του καὶ πεθάνει χωρὶς παιδιά, ἀναγνώρισε τὸ ἀγόρι γιὰ γνήσιο γιό του καὶ κληρονόμο καὶ τὸ δέχθηκε ξανὰ σπίτι του. Θὰ σᾶς ἀποδείξω μὲ ἀτράνταχτα καὶ ἀναμφισβήτητα στοιχεῖα ὅτι, ὅν βέβαια ἥταν καλὰ στὴν ὑγεία του, δὲν θὰ τὸ εἶχε πράξει αὐτὸ ποτέ. 58 Δὲν πρόλαβε δηλαδὴ ὁ Φράστωρ νὰ συνέλθει ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἀρρώστια, νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του καὶ νὰ νιώσει ξανὰ γερός, καὶ ἀμέσως παντρεύεται, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, γυναίκα ἀστὴ, γνήσια κόρη τοῦ Σάτυρου, δημότη Μελίτης, καὶ ἀδελφὴ τοῦ Διφίλου. Επομένως, ὅτι δέχθηκε ξανὰ πίσω τὸ ἀγόρι ὅχι ἐπειδὴ ὁ ἕδιος τὸ ήθος ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸν ἀνάγκασαν ἡ ἀρρώστια καὶ ἡ ἀκληροία καὶ ἡ ἔχθρα ποὺ ἔνιωθε πρὸς τοὺς δικούς του, γιὰ νὰ μὴν κληρονομήσουν τὴν περιουσία του ἀν πάθει τίποτε — αὐτὰ δὲς εἶναι γιὰ σᾶς ἀπόδειξη. Καὶ ἀκόμα ἴσχυρότερη ἀπόδειξη θὰ είναι τὰ δισα ἐπακολούθησαν. 59 Γιατὶ ὅταν ὁ Φράστωρ, δισο ἥταν ἀρρωστος, θέλησε τὸ ἀγόρι ποὺ εἶχε ἀπὸ τὴν κόρη τῆς Νεαίρας νὰ τὸ ἔγγραψει στὰ μέλη τῆς φρακτρίας του καὶ τοῦ γένους τῶν Βρυτιδῶν, τοῦ δποίου μέλος ἥταν καὶ ὁ ἕδιος, τὰ μέλη τοῦ γένους του, ξέροντας, θέλω νὰ πιστεύω, ποιὰ ἥταν ἡ γυναίκα ποὺ παντρεύτηκε ὁ

στωρ τὸ πρῶτον, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ τὴν ἀπό-
πεμψιν τῆς ἀνθρώπου, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν πεπεισμένον
αὐτὸν πάλιν ἀναλαβεῖν τὸν παιδία, ἀποφηφίζονται τοῦ παι-
δὸς καὶ οὐκ ἐνέγραφον αὐτὸν εἰς σφᾶς αὐτούς. 60 λαχόν-
5 τος δὲ τοῦ Φράστορος αὐτοῖς δίκην, ὅτι οὐκ ἐνέγραφον
αὐτοῦ υἱόν, προκαλοῦνται αὐτὸν οἱ γεννῆται πρὸς τῷ διαι-
τητῇ ὅμόσαι καθ' ἵερῶν τελείων ἥ μὴν νομίζειν εἶναι αὐτοῦ
10 υἱὸν ἔξ ἀστῆς γυναικὸς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. προ-
καλουμένων δὲ ταῦτα τῶν γεννητῶν τὸν Φράστορα πρὸς
τῷ διαιτητῇ, ἔλιπεν ὁ Φράστωρ τὸν ὄρκον καὶ οὐκ ὠμοσεν.
61 καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας
<ἐκ> Βρυτιδῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Τιμόστρατος Ἐκάληθεν, Ξάνθιππος Ἐροιάδης, Εὔαλκος Φαληρεύς,
5 Ἀνυτος Λακιάδης, Εὐφράνωρ Αἰγιλιεύς, Νίκιππος Κεφαλῆθεν μαρ-
τυροῦσιν εἶναι καὶ αὐτὸν καὶ Φράστορα τὸν Αἰγιλιέα τῶν γεννητῶν
οἱ καλοῦνται Βρυτῖδαι, καὶ ἀξιοῦντος Φράστορος εἰσάγειν τὸν υἱὸν
αὐτοῦ εἰς τοὺς γεννήτας, εἰδότες αὐτὸν ὅτι Φράστορος υἱὸς εἴη ἐκ τῆς
θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, κωλύειν εἰσάγειν Φράστορα τὸν υἱόν.

62 Οὐκοῦν περιφανῶς ἐπιδεικνύω ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τοὺς
οἰκειοτάτους Νεαίρας ταυτησὶ καταμεμαρτυρηκότας ὡς
ἔστιν ξένη, Στέφανόν τε τουτονὶ τὸν ἔχοντα ταύτην νυνὶ
καὶ συνοικοῦντ' αὐτῇ καὶ Φράστορα τὸν λαβόντα τὴν θυ-
γατέρα, Στέφανον μὲν οὐκ ἐθελήσαντα ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ

1 τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα del. Naber 8 υἱὸν SYacR: τὸν υἱὸν YPcFQD
12 ἐκ add. Kapparis: τοὺς μάρτυρας Βρυτιδῶν SYRD: μάρτυρας τοὺς
παρόντας Βρυτιδῶν FQYγ^ο 14 Εὔαλκος Kapparis (Kirchner): Εὐάλ-
κης SFQYD: Ἄλλης R 17 {τὸν} υἱὸν αὐτοῦ Blass: τὸν υἱὸν <τὸν>
αὐτοῦ Baiter-Sauppe 18 γεννητας S: γεννητὰς cett. 20 ὑποδεικνύω
F 22 εστιν S: εστι cett. 23 συνοικοῦντα ταύτη Qγ^οYR

Φράστωρ τὴν πρώτη φορά, τὴν κόρη τῆς Νέαιρας, ξέρον-
τας καὶ τὴν ἀποπομπή της καὶ ἐπιπλέον ὅτι ἡ ἀρρώστια
ἀνάγκασε τὸν Φράστορα νὰ πάρει πίσω τὸν γιό του, ψηφί-
ζουν κατὰ τοῦ ἀγοριοῦ καὶ δὲν θέλουν νὰ τὸ ἐγγράψουν στὰ
μέλη τους. 60 Καὶ ὅταν ὁ Φράστωρ κατέθεσε ἀγωγὴ ἐναν-
τίον τους ὅτι δὲν ἥθελαν νὰ ἐγγράψουν ἐναν δικό του γιό, τὰ
μέλη τοῦ γένους του τὸν προκαλοῦν μπροστὰ στὸν διαιτητὴ
νὰ δρκιστεῖ, μὲ τὸ χέρι πάνω στὰ ἄμωμα σφάγια, ὅτι, μὰ
τοὺς θεούς, ἀναγνωρίζει τὸν γιό του ὡς δικό του παιδὶ γεν-
νημένο ἀπὸ γυναίκα ἀστὴ καὶ παντρεμένην μαζί του ὅπως
ὅρίζει ὁ νόμος. Καὶ ὅταν τὰ μέλη τοῦ γένους του ἔκαναν στὸν
Φράστορα αὐτὴ τὴν πρόκληση μπροστὰ στὸν διαιτητή, ὁ
Φράστωρ παραπτήθηκε ἀπὸ τὸν ὄρκο καὶ δὲν δρκίστηκε.
61 Ὁτι αὐτὰ ποὺ λέω εἶναι ἀλήθεια, θὰ σᾶς παρουσιάσω
γι' αὐτὰ τοὺς μάρτυρες ἀπὸ τὸ γένος τῶν Βρυτιδῶν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ο Τιμόστρατος, δημότης Ἐκάλης, δὲ Ξάνθιππος, δημότης Ἐροια-
δῶν, δὲ Εὔαλκος, δημότης Φαλήρου, δὲ Ἀνυτος, δημότης Λακιαδῶν,
δὲ Εὐφράνωρ, δημότης Αἰγιλιᾶς, δὲ Νίκιππος, δημότης Κεφαλῆς,
καταθέτουν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι καὶ ὁ Φράστωρ, δημότης Αἰγιλιᾶς,
ἀνήκουν στὰ μέλη τοῦ γένους τῶν Βρυτιδῶν, ὅπως λέγονται, καὶ
ὅτι, ὅταν ὁ Φράστωρ ἀξιωσει νὰ ἐγγράψουν τὸν γιό του στὰ μέλη
τοῦ γένους του, ξέροντας οἱ ἴδιοι καλὰ ὅτι ὁ γιὸς τοῦ Φράστορα
ἡταν ἀπὸ τὴν κόρη τῆς Νέαιρας, ζεβαλαν ἐμπόδια στὸν Φράστορα
νὰ ἐγγράψει τὸν γιό του.

62 Σᾶς ἀποδεικνύω λοιπὸν ἀδιάψευστα ὅτι ἀκόμα καὶ οἱ
πιὸ στενοὶ συγγενεῖς τῆς Νέαιρας αὐτῆς ἐδῶ τῆς ἔχουν κα-
ταμεμαρτυρήσει ὅτι εἶναι ξένη — καὶ ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ
ποὺ τὴν ἔχει τώρα καὶ ζεῖ παντρεμένος μαζί της, καὶ ὁ
Φράστωρ ποὺ πῆρε τὴν κόρη της: καὶ ὁ Στέφανος μὲν

τῆς θυγατρὸς τῆς ταύτης, γραφέντα ύπὸ Φράστορος πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ὡς Ἀθηναίων δόντι ξένης θυγατέρᾳ αὐτῷ ἡγγύησεν, ἀλλ’ ἀποστάντα τῆς προικὸς καὶ οὐκ ἀπολαβόντα, 63 Φράστορα δὲ ἐκβαλόντα τὴν θυγατέρᾳ τὴν Νεαίρας ταυτησὶ {γήμαντά τε}, ἐπειδὴ ἐπύθετο οὐΣτεφάνου οὖσαν, καὶ τὴν προῦκα οὐκ ἀποδόντα, ἐπειδὴ τε ἐπείσθη ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν καὶ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους ποιήσασθαι τὸν νίον, καὶ ἐπειδὴ εἰσῆγεν εἰς τοὺς γεννήτας, ἀποψηφισαμένων τῶν 10 γεννητῶν καὶ διδόντων ὅρκον αὐτῷ οὐκ ἐθελήσαντα ὁμόσαι, ἀλλὰ μᾶλλον εὐορκεῖν προελόμενον, καὶ ἐτέραν ὕστερον γήμαντα γυναῖκα ἀστὴν κατὰ τὸν νόμον· αὗται γὰρ αἱ πράξεις περιφανεῖς οὖσαι μεγάλας μαρτυρίας δεδώκασι κατ’ αὐτῶν, δότι ἔστι ξένη Νεαίρα αὕτη.

15 64 Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν αἰσχροκερδίαν τὴν Στεφάνου τουτοῦ καὶ τὴν πονηρίαν, ἵνα καὶ ἐκ ταύτης εἰδῆτε δότι οὐκ ἔστιν Νεαίρα αὕτη ἀστή. Ἐπαίνετον γὰρ τὸν Ἀνδριον, ἐραστὴν δόντα Νεαίρας ταυτησὶ παλαιὸν καὶ πολλὰ ἀνηλωκότα εἰς αὐτὴν καὶ καταγόμενον παρὰ τούτοις ὅπότε 20 ἐπιδημήσειν Ἀθήναζε διὰ τὴν φιλίαν τὴν Νεαίρας, 65 ἐπιβουλεύσας Στέφανος οὐτοσί, μεταπεμφάμενος εἰς ἄγρὸν ὡς θύων, λαμβάνει μοιχὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τῇ Νεαίρᾳ ταυτησί, καὶ εἰς φόβον καταστήσας πράττεται μνᾶς τριάκοντα, καὶ λαβὼν ἐγγυητὰς τούτων Ἀριστόμαχόν τε τὸν θεσμοθετή-

1 τὴν ταύτης Q⁷⁶ 2 Ἀθηναίων δόντι Blass: Ἀθηναῖος ὡν codd. 3 ἡγγυησεν Dindorf: ἐνεγύησεν SFQY: ἐνεγγύησεν RV 4 τὴν Νεαίρας SY: τῆς Νεαίρας FQR 5 γήμαντά τε del. J. Diggle: τε post ἐκβαλόντα Sauppe: γήμαντα τὴν θυγ. ... ἐκβαλόντα τε Jurinus ἐπειδὴ R: ἐπεὶ cett. 9 γεννητας S: γεννητὰς cett. 14 ὅτι...αὕτη del. Herwerden αὕτη Blass: αὕτη codd. 15 αἰσχροκερδίαν SFQY: αἰσχροκέρδειαν F¹RV 17 αὕτη Blass: αὕτη codd. Ἐπαίνετον hic et infra SF: Ἐπαίνετὸν cett. Ἀνδρεῖον SFQ 20 τῆς Νεαίρας F 21 Στέφανος Sauppe: ὁ Στέφανος codd. 22 θύσων Naber τῇ Νεαίρᾳ G. H. Schaefer: τῆς Νεαίρας codd. 24 θεσμοθέτην YRD

γιατί, δταν τὸν κατήγγειλε ὁ Φράστωρ ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν δτι τοῦ ἐδωσε, σ’ αὐτὸν ποὺ ἥταν Ἀθηναῖος, νὰ πάρει γυναίκα του τὴν κόρη μιᾶς ξένης, ἀρνήθηκε νὰ ὑπερασπιστεῖ στὸ δικαστήριο τὴν κόρη της (κάθε ἄλλο μάλιστα: παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν προίκα καὶ δὲν τὴν πῆρε πίσω). 63 ὁ Φράστωρ πάλι, γιατὶ ἔδιωξε τὴν κόρη αὐτῆς ἐδῶ τῆς Νεαίρας, δταν κατάλαβε δτι δὲν ἥταν κόρη του Στέφανου καὶ ἀρνήθηκε νὰ ἐπιστρέψει τὴν προίκα της, καὶ δταν, ἀργότερα, ἡ ἀρρώστια, ἡ ἀκληρία καὶ ἡ ἔχθρα ποὺ ἔνιαθε πρὸς τοὺς δικούς του τὸν ἐπεισαν νὰ ἀναγνωρίσει τὸ παιδί γιὰ γνήσιο γιὸ καὶ κληρονόμο του καὶ ἐπιχείρησε νὰ τὸ ἐγγράψει στὰ μέλη του. Γένους του, τὰ μέλη ψήφισαν ἀρνητικὰ καὶ ἐνῶ τὸν προκάλεσαν νὰ δώσει ὅρκο, ἐκεῖνος δὲν δέχθηκε νὰ ὀρκιστεῖ, ἀλλὰ προτίμησε καλύτερα νὰ μὴν ψευδορκήσει. “Ὕστερα παντρεύτηκε ἄλλη γυναίκα ἀστή, σύμφωνα μὲ τὸν νόμο. Αὔτες, βλέπετε, οἱ πράξεις, ἀναμφισβήτητες καθὼς εἶναι, ἀποτελοῦν ἀτράνταχτες ἀποδείξεις ἐναντίον τους δτι ἡ Νεαίρα αὕτη ἐδῶ εἶναι ξένη.

64 Ἐξετάστε τώρα καὶ τὴν αἰσχροκέρδεια τοῦ Στέφανου αὐτοῦ ἐδῶ καὶ τὴν παλιανθρωπιά του γιὰ νὰ καταλάβετε καὶ ἀπὸ αὐτὴν δτι ἡ Νεαίρα ποὺ βλέπετε ἐδῶ δὲν εἶναι ἀστή. Γιατὶ στὸν Ἐπαίνετο ἀπὸ τὴν Ἀνδρο —παλιὸν ἐραστὴ τῆς Νεαίρας αὕτης ἐδῶ ποὺ εἶχε ξοδέψει πολλὰ γιὰ χάρη της καὶ ποὺ δσες φορές ἐρχόταν στὴν Ἀθήνα ἔμενε στὸ σπίτι τους ἐξαιτίας τῆς φιλίας του μὲ τὴν Νεαίρα —, 65 στήνοντας παγίδα ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ (τὸν κάλεσε νὰ ἔρθει στὸ κτῆμα του μὲ τὸ πρόσχημα δτι ἥθελε νὰ προσφέρει θυσία) τὸν πιάνει ἐπ’ αὐτοφώρῳ νὰ μοιχεύεται μὲ τὴν κόρη τῆς Νεαίρας αὕτης ἐδῶ καὶ ἀφοῦ τὸν φοβέρισε τὸν ἐκβιάζει ζητώντας του τριάντα μνὲς καὶ, δταν δέχθηκε ἐγγυητὲς τῆς συμφωνίας τὸν Ἀριστόμαχο, τὸν ἄλλοτε θε-

σαντα καὶ Ναυσίφιλον τὸν Ναυσινίκου τοῦ ἄρξαντος νιόν,
ἀφίησιν ὡς ἀποδώσοντα αὐτῷ τὸ ἀργύριον. 66 ἐξελθὼν
δὲ ὁ Ἐπαίνετος καὶ αὐτὸς αὐτοῦ κύριος γενόμενος γράφεται
πρὸς τὸν θεσμοθέτας γραφὴν Στέφανον τουτονί, ἀδίκως
5 εἰρχθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον ὃς κελεύει, ἐάν τις
ἀδίκως εἴρῃ ὡς μοιχόν, γράψασθαι πρὸς τὸν θεσμοθέτας
ἀδίκως εἰρχθῆναι, καὶ ἐάν μὲν ἐλῇ τὸν εἴρξαντα καὶ δόξῃ
ἀδίκως ἐπιβεβουλεῦσθαι, ἀθῶν εἶναι αὐτὸν καὶ τὸν ἐγ-
γυητὰς ἀπηλλάχθαι τῆς ἐγγύης· ἐάν δὲ δόξῃ μοιχὸς εἶναι,
10 παραδοῦναι αὐτὸν κελεύει τὸν ἐγγυητὰς τῷ ἐλόντι, ἐπὶ δὲ
τοῦ δικαστηρίου ἀνεύ ἐγχειριδίου χρῆσθαι ὅτι ἀν βουληθῆ,
ώς μοιχῷ ὅντι. 67 κατὰ δὴ τοῦτον τὸν νόμον γράφεται
αὐτὸν ὁ Ἐπαίνετος, καὶ ὡμολόγει μὲν χρῆσθαι τῇ ἀνθρώ-
πῳ, οὐ μέντοι μοιχός γε εἶναι· οὕτε γὰρ Στεφάνου θυγατέ-
15 ρα αὐτὴν εἶναι ἀλλὰ Νεαίρας, τὴν τε μητέρα αὐτῆς συνειδέ-
ναι πλησιάζουσαν αὐτῷ, ἀνηλωκέναι τε πολλὰ εἰς αὐτάς,
τρέφειν τε ὅπότε ἐπιδημήσειν τὴν οὐκίαν ὅλην· τόν τε νό-
μον ἐπὶ τούτοις παρεχόμενος, ὃς οὐκ ἔἁ ἐπὶ ταύτης μοι-
χὸν λαβεῖν ὅπόσαι ἀν ἐπ’ ἐργαστηρίου καθῶνται ἢ {ἐν τῇ
20 ἀγορᾷ} πωλῶνται ἀποπεφασμένως, ἐργαστήριον φάσκων
καὶ τοῦτο εἶναι, τὴν Στεφάνου οὐκίαν, καὶ τὴν ἐργασίαν
ταύτην εἶναι, καὶ ἀπὸ τούτων αὐτοὺς εὐπορεῖν μάλιστα.
68 τούτους δὲ τὸν λόγους λέγοντος τοῦ Ἐπαίνετου καὶ τὴν

19-20 ὅπόσαι ... ἀποπεφασμένως Harp. a, 198, Sud. π 2174; cf. Lys. 10,19, Harp. π 131, Sud. a 3475, Anecd. Bek. 433,3, Anecd. Bachmann 1,130,14

2 ἀποδώσοντα SYRD: ἀποδώσοντ' FQ 5 ερχθ- S hic et infra 7 καὶ μὲν FQ 7-8 ἀδίκως δόξῃ YRD 15 αὐτὴν om. YRD 17 τρέφειν τὲ ποτὲ R τε² del. J. Diggle 18 <τὸν> ἐπὶ Hude ταύτης Blass: ταύτης SR, Harp. π 131: ταύταις cett. 19 λαβεῖν D^{γρ} cett.: ἐλεῦν D 19-20 ἐν τῇ ἀγορᾷ del. Francke 20 πωλῶνται Heraldus: πωλῶσιν(ν) τι codd., Harp. π 131 (-σι FR, Harp. π 131): πωλοῦνται Harp. a 198, Lys. 10,19, Plu. Sol. 23 ἀποπεφασμένως (-νος R) codd., Harp. a 198, π 131: πεφασμένως Lys. 10,19, Plu. Sol. 23 <καὶ> ἐργαστήριον G. H. Schaefer 21 τοῦ Στεφάνου R τὴν ante ἐργασίαν del. Dobree 22 αὐτοὺς Reiske: αὐτὸν codd.

σμοθέτη, καὶ τὸν Ναυσίφιλο, τὸν γιὸ τοῦ Ναυσίνικου, τοῦ ἄλλοτε ὄρχοντα, ἀφήνει ἐλεύθερο τὸν Ἐπαίνετο ποὺ ὑπο-
σχέθηκε νὰ τοῦ φέρει τὰ χρήματα. 66 Μόλις ὅμως ὁ Ἐπαί-
νετος βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἔγινε κύριος τοῦ ἔκυπτον του,
καταγγέλλει ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν τὸν Στέφανο αὐτὸν
έδω, ὅτι ἀδίκως τὸν εἶχε κρατήσει φυλακισμένο, σύμφωνα
μὲ τὸν νόμο ποὺ δρίζει ὅτι, ἀν ἔνας ἐγκλείσει κάποιον ἀδί-
κως ὡς μοιχό, τὸ θύμα νὰ καταγγέλλει ἐνώπιον τῶν θε-
σμοθετῶν ὅτι φυλακιστηκε ἀδίκως, καὶ ἀν μὲν πετύχει νὰ
καταδικαστεῖ ἐκεῖνος ποὺ τὸν φυλάκισε καὶ κριθεῖ ὅτι ὁ
ἴδιος ὑπῆρξε θύμα ἀδικηγές ἐπιβούλης, νὰ ἀθωώνεται καὶ οἱ
ἐγγυητὲς νὰ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὴν ἐγγύηση, ἀν ὅμως
κριθεῖ ὅτι ὅντως εἶναι μοιχός, ὁ νόμος δρίζει νὰ τὸν παρα-
δώσουν οἱ ἐγγυητὲς σὲ κεῖνον ποὺ τὸν συνέλαβε ἐπ’ αὐτο-
φώρω καὶ αὐτός, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, νὰ τὸν τιμωρή-
σει ὡς μοιχό μὲ σποια τιμωρία θέλει, χωρὶς ὅμως νὰ χρη-
σιμοποιήσει μαχαίρι. 67 Σὲ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν νόμο στη-
ρίζηκε ὁ Ἐπαίνετος γιὰ νὰ τὸν καταγγείλει, καὶ παραδέ-
χθηκε μὲν ὅτι συνευρέθηκε μὲ τὴ γυναῖκα, μοιχὸς ὅμως
βέβαια δὲν ἦταν· γιατί, ἔλεγε, αὐτὴ δὲν ἦταν κόρη τοῦ Στέ-
φανου ἀλλὰ τῆς Νεαίρας, καὶ ἡ μητέρα της ἤζερε καλὰ
ὅτι ἡ κόρη της εἶχε σχέσεις μαζί του καὶ ὁ ἴδιος εἶχε ξοδέ-
ψει πολλὰ γιὰ χάρη τους καί, ὅποτε ἐρχόταν στὴν πόλη,
πλήρωνε ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ τους. Γι’ αὐτὰ τὰ θέ-
ματα ἐπικαλοῦνταν τὸν νόμο ποὺ δὲν ἀφήνει νὰ συλλαμβά-
νει κανεὶς ὡς μοιχό κάποιον ποὺ πάει μὲ γυναῖκες σὰν κι
αὐτές ποὺ ζοῦν καὶ δουλεύουν σὲ πορνεῖο ἢ ἐκπορνεύονται
ὅλοφάνερα στοὺς δρόμους, ὑποστηρίζοντας ὅτι πορνεῖο ἦταν
καὶ αὐτό, τὸ σπίτι τοῦ Στέφανου, καὶ ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ δου-
λειά τους καὶ ἀπὸ αὐτὲς κυρίως τὶς δουλειές ἔξασφαλίζουν
ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου. 68 Αὐτὰ ὑποστήριζε μὲ ὅσα

γραφὴν γεγραμμένου, γνοὺς Στέφανος οὗτοὶ ὅτι ἔξελεγχθήσεται πορνοβοσκῶν καὶ συκοφαντῶν, δίαιταν ἐπιτρέπει πρὸς τὸν Ἐπαίνετον αὐτοῖς τοῖς ἐγγυητᾶς, ὥστε τῆς μὲν ἐγγύης αὐτοὺς ἀφεῖσθαι, τὴν δὲ γραφὴν ἀνελέσθαι τὸν Ἐπαίνετον.⁵ 69 πεισθέντος δὲ τοῦ Ἐπαίνετον ἐπὶ τούτοις καὶ ἀνελομένου τὴν γραφὴν ἦν ἐδίωκε Στέφανον, γενομένης συνόδου αὐτοῖς καὶ καθεζομένων διαιτητῶν τῶν ἐγγυητῶν, δίκαιον μὲν οὐδὲν εἶχε λέγειν Στέφανος, εἰς ἕκδοσιν δ' ἡξίου τὸν Ἐπαίνετον τῇ τῆς Νεαίρας θυγατρὶ συμβαλέσθαι, λέγων τὴν ἀπορίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀτυχίαν τὴν πρότερον γενομένην τῇ ἀνθρώπῳ πρὸς τὸν Φράστορα, καὶ ὅτι ἀπολωλεκὼς εἴη τὴν προῦκα, καὶ οὐκ ἀν δύναιτο πάλιν αὐτὴν ἔκδοῦναι.¹⁰ 70 ‘σὺ δὲ καὶ κέχρησαι’ ἔφη ‘τῇ ἀνθρώπῳ καὶ δίκαιος εἰ ἀγαθόν τι ποιῆσαι αὐτήν’, καὶ ἄλλους ἐπαγωγοὺς λόγους, οὓς ἂν τις δεόμενος ἐκ πονηρῶν πραγμάτων εἴπειεν ἄν. ἀκούσαντες δ' ἀμφοτέρων αὐτῶν οἱ διαιτηταὶ διαλλάττουσιν αὐτούς, καὶ πείθουσιν τὸν Ἐπαίνετον χιλίας δραχμὰς εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν ἕκδοσιν τῇ θυγατρὶ τῇ Νεαίρᾳ.¹⁵ καὶ ὅτι πάντα ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας αὐτοὺς τοὺς ἐγγυητὰς καὶ διαιτητὰς γενομένους καλῶ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

71 Ναυσίφιλος Κεφαλῆθεν, Ἀριστόμαχος Κεφαλῆθεν μαρτυροῦσιν ἐγγυητὰ γενέσθαι Ἐπαίνετον τοῦ Ἄνδρίου, ὅτ’ ἔφη Στέφανος μοιχὸν εἰληφέναι Ἐπαίνετον¹ καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθεν Ἐπαίνετος παρὰ Στεφά-

⁴ αὐτοὺς Reiske: αὐτὸν codd.   13 καὶ om. Sac   14 δυνάμενος post αὐτὴν add. D   15 εἴπειεν SY: εἶπεν FQ: εἴπουεν YΨRD: εἴποι γμցվրc
¹⁸ τῇ² Bekker: τῆς codd.   19 ταῦτα πάντα R   20 τοὺς <καὶ> Reiske
 22-96.4 testimonium scil. Westermann   23 ἀνδρείου SFQ

ἐλεγε ὁ Ἐπαίνετος καὶ εἶχε ἥδη καταθέσει τὴ μήνυσή του, ὅταν ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ, καταλαβείνοντας ὅτι ὁ ἔλεγχος θὰ τὸν ἔβγαζε πορνοβοσκὸ καὶ συκοφάντη, ἀναθέτει τὴν ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς του μὲ τὸν Ἐπαίνετο στοὺς ἴδιους τοὺς ἐγγυητές, ὑπὸ τοὺς ὄρους: αὐτὸι μὲν νὰ ἀποδεσμεύτοιν ἀπὸ τὴν ἐγγύηση, καὶ ὁ Ἐπαίνετος νὰ ἀποσύρει τὴ μήνυσή του.⁶⁹ Καὶ ὅταν ὁ Ἐπαίνετος ἀποδέχθηκε αὐτοὺς τοὺς ὄρους καὶ ἀπέσυρε τὴ μήνυσή του ἐναντίον τοῦ Στέφανου καὶ συγκεντρώθηκαν αὐτοὶ καὶ οἱ ἐγγυητές πῆραν τὶς θέσεις τους ὡς διαιτητές, ὁ Στέφανος δὲν εἶχε καμιὰ δικαιολογημένη ἀπαίτηση νὰ προβάλει, ζητοῦσε δμως πιεστικὰ ἀπὸ τὸν Ἐπαίνετο νὰ συμβάλει στὴν παντρειὰ τῆς κόρης τῆς Νεαίρας, θυμίζοντας τὴ δική του φτώχεια καὶ τὴ δυστυχία παλιότερα τῆς γυναίκας μὲ τὸν Φράστορα καὶ ὅτι ὁ ἴδιος εἶχε χάσει τὴν προίκα καὶ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ξαναπαντρέψει.⁷⁰ “Ἐσύ”, εἶπε, “ἔχεις χαρεῖ τὴ γυναίκα· τὸ σωστὸ λοιπὸν εἶναι νὰ τὴν εὐεργετήσεις σὲ κάτι”. εἶπε καὶ ὅλα λόγια παραπλανητικά, λόγια ποὺ κάποιος θὰ ἔλεγε σὲ περιστάσεις μεγάλης ἀνάγκης γιὰ νὰ γλιτώσει ἀπὸ αὐτές. Οἱ διαιτητὲς ἀκουσαν πρῶτα καὶ τοὺς δυό τους, καὶ ἔπειτα τοὺς συμβίβασαν καὶ ἔπεισαν τὸν Ἐπαίνετο νὰ συμβάλει μὲ χίλιες δραχμὲς στὴν παντρειὰ τῆς κόρης τῆς Νεαίρας. “Οτι δλα αὐτὰ ποὺ λέω εἶναι ἀλήθεια, θὰ καλέσω γι’ αὐτὰ ἐνώπιόν σας μάρτυρες τοὺς ἴδιους ποὺ ἔγιναν ἐγγυητές καὶ διαιτητές.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

71 Ο Ναυσίφιλος, δημότης Κεφαλῆς, ο Ἀριστόμαχος, δημότης Κεφαλῆς, καταθέτουν ὅτι ἔγιναν ἐγγυητὲς τοῦ Ἐπαίνετον ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, ὅταν ὁ Στέφανος ἰσχυρίστηκε ὅτι εἶχε πιάσει τὸν Ἐπαίνετο ἐπ’ αὐτοφώρῳ νὰ μοιχεύει· καὶ ὅτι, ὅταν ὁ Ἐπαίνετος βγῆκε

νου καὶ κύριος ἐγένετο αὐτοῦ, γράψασθαι γραφὴν Στέφανον πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, ὅτι αὐτὸν ἀδίκως εἰρξεν· καὶ αὐτὸὶ διαλλακταὶ γενόμενοι διαλλάξαι Ἐπαίνετον καὶ Στέφανον· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι ἂς παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

5

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ

{Ἐπὶ τοῖσδε διήλλαξαν Στέφανον καὶ Ἐπαίνετον οἱ διαλλακταὶ, τῶν μὲν γεγενημένων περὶ τὸν εἰργμὸν μηδεμίαν μνείαν ἔχειν, Ἐπαίνετον δὲ δοῦναι χιλίας δραχμὰς Φανῷ εἰς ἕκδοσιν, ἐπειδὴ κέχρηται αὐτῇ πολλάκις, Στέφανον δὲ παρέχειν Φανῷ Ἐπαινέτῳ, ὅπόταν ἐπιδημῇ 10 καὶ βούληται συνεῦναι αὐτῇ.}

72 Τὴν τοίνυν περιφανῶς ἐγνωσμένην ξένην εἶναι καὶ ἐφ’ ἥ μοιχὸν οὗτος ἐτόλμησε λαβεῖν, εἰς τοσοῦτον ὕβρεως καὶ ἀναιδείας ἥλθεν Στέφανος οὗτοσὶ καὶ Νέαιρᾳ αὐτῇ, ὡστε ἐτόλμησαν μὴ ἀγαπᾶν εἰ ἔφασκον αὐτὴν ἀστὴν εἶναι, ἀλλὰ 15 κατιδόντες Θεογένην Κοιρωνίδην λαχόντα βασιλέα, ἀνθρωπὸν εὐγενῆ μὲν, πένητα δὲ καὶ ἀπειρον πραγμάτων, συμπαραγενόμενος αὐτῷ δοκιμαζομένῳ καὶ συνευπορήσας ἀναλλωμάτων, ὅτε εἰσῆρε εἰς τὴν ἀρχήν, Στέφανος οὗτοσί, καὶ 20 ὑπελθὼν καὶ τὴν ἀρχὴν παρ’ αὐτοῦ πριάμενος, πάρεδρος γενόμενος, δίδωσι τὴν ἀνθρωπὸν ταύτην γυναίκα, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ ἔγγυῳ Στέφανος οὗτοσὶ ὡς αὐτοῦ θυγατέρα οὖσαν, οὕτω πολὺ τῶν νόμων καὶ ὑμῶν κατεφρόνησεν. 73 καὶ αὕτῃ ἡ γυνὴ ὑμῶν ἔθυε τὰ ἄρρητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν ἂς οὐ προσῆκεν αὐτὴν ὁρᾶν ξένην

ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Στέφανου καὶ ἔγινε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, κατήγγειλε ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν τὸν Στέφανο ὅτι ἀδίκως τὸν κράτησε φυλακισμένο· ὅτι οἱ ἴδιοι ἔγιναν συμβιβαστὲς καὶ συμβιβασαν τὸν Ἐπαίνετο μὲ τὸν Στέφανο· καί, τέλος, ὅτι ὁ συμβιβασμὸς ἔγινε ὑπὸ τοὺς ὅρους ποὺ παρουσιάζει ὁ Ἀπολλόδωρος.

ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

{Οἱ συμβιβαστὲς συμβιβασαν τὸν Στέφανο καὶ τὸν Ἐπαίνετο ὑπὸ τοὺς ἔξῆς ὅρους: νὰ ξεχάσουν ἐντελῶς ὅσα ἔγιναν στὴν ὑπόθεση τοῦ ἐγκλεισμοῦ, ὁ Ἐπαίνετος νὰ δώσει χιλιες δραχμὲς στὴν Φανῷ γιὰ τὴν παντρειά της, ἐπειδὴ τὴν ἔχει χαρεῖ πολλὲς φορές, καί, τέλος, ὁ Στέφανος νὰ παραχωρεῖ τὴν Φανῷ στὸν Ἐπαίνετο ὅποτε βρίσκεται στὴν πόλη καὶ θέλει νὰ συνευρίσκεται μαζί της.}

72 Γι’ αὐτὴ τὴ γυναίκα ποὺ περίτρανα ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι εἶναι ξένη, καὶ μὲ τὴν ὅποια ὁ Στέφανος τόλμησε νὰ παγιδέψει κάποιον ὡς μοιχό, σὲ τέτοιο σημεῖο προκλητικῆς συμπεριφορᾶς καὶ ἀδιαντροπιᾶς ἔφτασαν ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ καὶ ἡ Νέαιρᾳ αὐτὴ ἐδῶ, ὡστε εἶχαν τὸ θράσος νὰ μὴν ἀρκεστοῦν στὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι εἶναι ἀστή, ἀλλά, ὅταν εἶδαν ὅτι ὁ Θεογένης, ἀπὸ τὸ γένος τῶν Κοιρωνιδῶν, κληρούθηκε βασιλέας (ἥταν ἀνθρωπὸς ἀπὸ εὐγενικὴ γενιά, ἀλλὰ φτωχὸς καὶ ἀπραγος στὰ πολιτικά), ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ, ἀφοῦ τοῦ συμπαραστάθηκε ὅταν περνοῦσε τὴ δοκιμασία τοῦ ἀξιώματος καὶ τὸν βοήθησε στὰ ἔξοδά του ὅταν τὸ ἀνέλαβε, καὶ ἀφοῦ κέρδισε σιγὰ-σιγὰ τὴν εὔνοιά του καὶ ἔξαγόρασε ἀπ’ αὐτὸν τὸ ἀξιώματος καὶ ἔγινε πάρεδρος, τοῦ δίνει γιὰ σύζυγο αὐτὴ τὴ γυναίκα, τὴν κόρη τῆς Νέαιρας, καὶ τὴν παντρεύει ὁ Στέφανος αὐτὸς ἐδῶ σὰν κόρη διαιή του· τόσο πολὺ περιφρόνησε τοὺς νόμους κι ἐσᾶς! 73 Καὶ ἡ γυναίκα αὐτὴ τελοῦσε γιὰ σᾶς τὶς ἀπόρρητες ἱεροπραξίες ἐκ μέρους τῆς πόλης μαζί καὶ εἶδε ὅσα δὲν τῆς ἐπι-

1 Στέφανον γραφὴν R 5 ΑΛΛΑΓΑΙ S 6-10 testimonium secl. Westermann 12 οὐκ ἐτόλμησε D 13 ἥλθε FQYD αὐτῇ Blass: αὐτῇ codd. 14 ἐτόλμησαν del. Reiske μόνον ante εἰ add. F^ηQ^η 15 Κοιρωνίδην Voemel: Κοθωκίδην codd. 19 τούτου ante αὐτοῦ add. F^ηQ^η 20 γενάμενος S 21 οὐτωσίν R